Ч. 171 (14.714). Львів, пятниця 6. серпня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . . 30.00 „
Річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Ударемнена спроба бактеріольоґічної війни в Еспанії.

ПАРИЖ, ПАТ. Репортажі співробітника часопису „Журналь" Моріса про діяльність двох французів Люї Шабрата і Жана Буґенса в Еспанії, яких воєнний суд у Саляманці засудив на кару смерти, викликала гостру полеміку у французькій пресі. З ревеляцій Моріса, що їх підтримали щоденники „Аксіон Франсез", „Жур" і „Ліберте" виходить, що засуджені французи перенесли бактерії тифу і сплячки в запілля національної армії ґен. Франка. Ініціятива до бактеріольоґічної війни вийшла від невідомого москаля, який за перенесення бактерій дав їм великі гроші. Тому французи перейшли відповідне щіплення з бактеріями, щоби вони були для них нешкідливі, лише щоби при їх допомозі викликати пошести в запіллю національних військ. Одночасно оба французи дістали відповідні грошеві суми й їх почали розкидати у Жан де Лю і Біяріц. Одначе таким веселим життям звернули на себе увагу і по переході еспанського кордону їх негайно арештували. На розправі перед воєнним судом у Саляманці, оба арештовані французи признались до вини і склали сензаційні зізнання. Національний уряд ґен. Франка стримався з виконанням кари, бо задумує висвітлити цілу справу на міжнародній арені обвинувачуючи червоних, що хотіли повести війну при допомозі бактерій тифу і сплячки.

Комуністичний щоденник „Юманіте" і радикальний „Евр" усе заперечують та обвинувачують національні еспанські кола в Парижі, що вони свідомо змонтували цю справу, щоби ґен. Франко мав притоку почати ґазову війну. Тимчасом щоденники „Лє Жур" та „Аксіон Франсез" подають безліч прізвищ і фактів, що у Франції підозрілі елементи зорґанізували вперше методи бактеріольоґічної війни на користь червоних.

ЧЕРВОНІ НЕ МАЮТЬ УЖЕ ПРИМІЩЕННЯ ДЛЯ РАНЕНИХ.

ЛІСАБОНА, 5. 8. ПАТ. В Барсельоні анархісти урухомили від якогось часу тайну радіостацію та обвинувачують уряд у Валенсії, що з його вини републиканські війська потерпіли погром під Брунете. Одночасно радіостація повідомляє, що Мадрид, Валенсія, Аліканте і Куенка не мають уже де примістити ранених з фронту.

САЛЯМАНКА, 5. 8. ПАТ. Національні війська відбили наступ червоних військ на астурійському фронті, де червоні залишили понад 100 вбитих. На араґонському фронті національні війська очищують занятий простір на відтинку Альбарасін.

Закладайте кружки і Філії „Відродження"!

Перед найбільшим страйком у Злучених Державах.

НЮ ЙОРК, 5. 8. ПАТ. Злучені Держави стоять перед новим велитенським страйком залізничників. Провідник машиністів і топників Дейві Робертсон заявив, що 350.000 членів 5-ох залізничих союзів рішило одноголосно проголосити страйк, якщо їхні вимоги не будуть здійснені. Вже перед двома днями 800.000 голосів членів 14-ох інших союзів залізничих працівників заявилося за оголошенням страйку. Лише незначна частина залізничих працівників вагається з оголошенням остаточного рішення.

Марш. Бліхер попав до японської неволі?

До Риму надійшла сензаційна вістка, що командант совітської армії на Далекому Сході марш. Бліхер попав до японської неволі. Він виїхав до головної кватири Чанґ-Кай-Шека в тайній військовій місії, звідкіля з двома старшинами китайського ґенерального штабу виїхав в околицю Чан-Кав, де схопила його японська стежа й арештувала. Якщо ця вістка виявиться правдивою, конфлікт між СССР та Японією страшенно загостриться.

Анґлійсько-італійське порозуміння з участю Франції.

ПАРИЖ, 5. 8. ПАТ. „Лє Тан" пише у звязку з анґлійсько-італійськими розмовами, що всі дотеперішні інформації передчасні на тему цього порозуміння нпр. про відкликання італійців з Балеарів та еспанського Марока за гарантію Анґлії безпеки Італії на Середземнім Морі, за признання Італії Абісинії та у справі нарад представників чотирьох держав; новий договір на Середземному Морі мусить бути підписаний при участи Франції. Зрештою балачка про нього можлива щойно по ліквідації еспанського конфлікту. Поладнання еспанської справи не залежить виключно від Анґлії, але від Ліґи Націй. Одначе дуже можливо, пише „Тан", що цю справу поладнають на найближчому засіданні ради Ліґи Націй. Якщо йде про нараду представників чотирьох держав, то дотепер не закинули ще концепції заступити давний льокарненський пакт новим договором безпеки для західної Европи.

Три чергові смертні присуди.

МОСКВА, 5. 8. ПАТ. Перед трибуналом ?іївської округи стануло 120 робітників фабрики ?уджених під закидом, що затроювали ковбаси бактеріями і таким чином затроювали робітничі маси. Суд назвав підсудних „троцькістівськими бандитами" та „організаторами затроювання робітничих мас".

Суд засудив на кару смерти директора фабрики Стрелеця, торговельного директора споживчих магазинів Рошелева і санітарного лікаря Гесмана

Вступаймо масово в члени Товариства „Рідна Школа", що має за собою 55 літ істнування.

НОВА КНИЖКА БІБЛІОТЕКИ „ДІЛА"
ІВАН ЗУБЕНКО
Квітка на багні
повість
Ціна 1·50 зол., поштова пересилка 30 сот.
Можна дістати в Адміністрації і в усіх українських книгарнях.

Кому належать наші симпатії — японцям чи китайцям?

Львів, 5. серпня 1937.

Передусім треба пригадати, що політика — це не роман і з любовними пригодами має страшенне мало спільного. Правда, можна інколи проводити порівнання політичних союзів з подружжями, заключеними „з розуму", всупереч почуванням, які казалиб радше звертатись куди інде. Однак краще буде, коли поставимо тезу, що в політиці рішає тільки і виключно — інтерес. Очевидно, політика теж признає чинник „моральних імпондерабілій", і то не як річ побічну, другорядну, тільки найчастіше, як вирішний чинник. У політиці теж слід кермуватись принципами етики і не конче наслідувати скрізь і всюди таких великих учителів політики, як Макіявелі з його засадою „ціль освячує засоби", повтореної Талейраном, та Меттерніх з його висловом „я готов на всяку нікчемність..." З другого боку права народів кермуються етикою опертою не тільки на християнській засаді вселюдської справедливости, але й на засадах розвоєвого гону, кермованого з черги здебільша чисто вітальними мотивами: народи, які розростаються, мусять десь жити і щось їсти.

Тому найкраще у політиці не роздвоювати себе поміж голосом серця та голосом розуму. Найкраще станути на становищі, що симпатизувати мусимо з тими, чиїх перемога лежить у нашому інтересі. Правда, інколи це дуже важко. Важко вимагати від поляків, щоб „симпатизували" з німцями, дарма, що польський державний інтерес вимагає жити з німцями у найліпшій згоді, без якої грозилоб Польщі відродження Рапалля, себто та сама катастрофа, яка нависла була над Німеччиною, коли після відходу від влади Бісмарка західна републиканськo-демократична Франція і східня монархістично-абсолютистична Росія заключили „святий союз".

І нам прикро було за Абісинію, яка стала жертвою чужинецького імперіялістичного походу. Історичні паралелі накидались аж надто яскраво і казали нашим людям радіти з приводу перших перемог старого африканського народу, якого територія стягнула апетит далеких займанців! А проте ми мусіли здавати собі справу, що 1) програна Італії означалаб її вихід на довгий час з концерну впливових европейських держав, 2) що тоді автоматично збільшились би міжнародні впливи Совітів, 3) всеукраїнський інтерес вимагає ослаблення Совітів, які відразу всією парою заанґажувались в обороні Абісинії. Наскільки правильний був наш рахунок — показують от хочби останні дні: після могутнього зросту міжнародного престіжу Італії внаслідку повної перемоги у Сх. Африці — приходить вже й до італьо-анґлійського замирення, яке буде — черговим погромом совітської дипльоматії.

Подібна історія — з нашим відношенням до громадянської еспанської війни. Не маємо чого радіти, коли баски й катальонці кервавляться у боротьбі за свої природні права, коли мусять зі зброєю в руці боронити своєї батьківщини, якій грозить від еспанських націоналістів — утрата всіх автономічних прав. Упадок Більбао був не тільки трагедією басків, але й усіх народів, які — заселюючи компактною територіяльною масою рідну землю — опинились у характері „національної меншини" у чужонаціональній державі. І не було дуже приємно читати українцям, що установа Конгресу зорганізованих національностей докотилась на цьогорічному свому зібранні у Льондоні до тих меж, в яких не тільки була недопускальна ніяка скарга на умовини, в яких приходиться жити, ніяка критика національної політики держави, яка спутує природний розвиток даної меншини, але що навіть басків примушено виступити з Конгресу, замкнувши їм уста про їх нинішню трагедію. І нема у тім ніякої радости для нас, демократів, коли знаємо, що ударними куренями ген. Франка все ще є — африканські негри, перетранспортовані не піренейський півостров, щоб билися за несвою справу. А проте ніхто не має найменшого сумніву, що там, на тому піренейському півострові, що від року спливає кровю одного з найстарших і найкультурніших народів світа, перехрещуються міжнародні інтереси, які нам, українцям, визначують яскраво — місце по стороні ген. Франка. Кожний сірий радіослухач прийшов уже мабуть до переконання, що під Мадридом заангажовані не сили двох еспанських таборів, які боряться за форму і суспільний зміст устрою своєї держави, лише боряться Совіти за найважнішу західно-европейську базу свого імперіялізму, до воза якого запряжено й ідею світової революції. Програна мадридського уряду булаб не тільки програною совітської дипльоматії: це був би страшний удар для всього престіжу СССР і назовні і внутрі, це булоб страшне підірвання авторитету совітської влади і держави у власних таки совітських громадян. І це лежить в інтересі всіх українців на землі сущих. І тому ми бажаємо перемоги ген. Франкові.

Ті самі критерії мусять нас обовязувати у підході до нинішнього японсько-китайського конфлікту. Конфлікт не новий, бо не від нинішнього дня розпочалася пенетрація японських впливів на азійському суходолі. Завоювання Кореї (доля кореанців теж не дуже завидна), російсько-японська війна та створення Манджу-Ко, з попередніми диверсіями у Шантаю, — це головні етапи того японського походу. Сьогодні безумовно можна співчувати з китайцями, яких японці в такий мало делікатний спосіб виховують на модерну націю. Можна теж з далекої перспективи лякатися за цілість цілої білої раси і всієї білої Европи, коли японцям удасться підпорядкувати собі китайський масив та своїми впливами обхопити всю Азію, включно з Тибетом, Індіями та краями Близького Сходу: не треба бути пророком, щоб припускати, що нинішне гасло „Азія для азіятів" буде змодифіковане на інше гасло — з месіяністично-імперіялістичними тенденціями жовтої раси на ввесь світ. „Жовта небезпека" перестане тоді бути вітряком.

Але це речі такої далекої будуччини, що й дипльоматія сучасних великодержав реально ще з ними не рахується. Актуальним питанням є боротьба за впливи на Далекому Сході, точніше: у північно-східній Азії. І в тій боротьбі є не тільки заанґажований Китай і Японія. Є там ще Совіти, і то не лиш у характері одної з чужинецьких держав, заінтересованих у китайському ринку промислової експльоатації і торговельного збуту, але і в характері претендента до східно-азійської території та до ролі духового керманича мілїонів китайського люду. Роля воскресителя та обєдинителя китайців — Москві не вдалася: китайський націоналізм (Куомінтанг) звернувся був і проти червоних москалів, як чужинецьких експльоататорів, а компромітація місії Бородіна пролунала свого часу по всьому світі голосним відгомоном. А проте своїх цілей Москва не зреклася — і не могла зректись. Вона відступає крок за кроком перед наступом японців. Конфлікт за східно-азійську залізницю, збудовану москалями, який ось-ось грозив вибухом, москалі програли на цілій лінії. Після того казалось, що вони завернуть навіть по лінію Байкалу, коби тільки не вдаватись у війну, яка грозить гіршими наслідками, ніж війна у 1904. році.

До японсько-совітської війни не прийшло, зате прийшло до війни між Японією і Китаєм: до війни **за запілля у будучій немину́чій розправі між Японією і Совітами!** І тут для нас політичний глузд нинішнього далеко-азійського конфлікту: як на теренах Еспанії іде бій між західно-европейським націоналізмом та евразійським комунізмом, так само на терені Китаю іде бій між двома суперниками до території і впливів на Далекому Сході.

САЛЬВАТОРЕ ФАРІНА:

ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ

повість.

Матільде Серао: „Покинена", опов. у перекладі М. Островерхи. — Антоніо Фоґацаро: „Недокінчені ідиллі; Едмондо де Амічіс: „Зустріч" у рекладі П. Карманського. **Ціна 2. зол. Порто 30 с.**

Тут можна стрінутися з замітом, що витискання Московщини з Азії, — з зовнішньої Монголії (внутрішню вже втратила), з тихоокеанського побережжя, з Сибіру, на півдні з Туркестану, що евентуальна втрата всіх тих земель спонукає Московщину до тим більшого натиску на Україну, як єдиного резервуару своїх харчевих і промислових соків та єдиного терену кольонізаційних можливостей. Відповідь: **чи є взагалі яканебудь можливість, яканебудь „реком пенсата", яка казала би москалям легковажити собі посідання українського чорнозему, українських копалин, українського Чорного Моря?!** Чи можна уявити собі українську суверенну державу над Дніпром тоді, коли великодержавницька сила москалів сягатиме по Амур і обхоплюватиме всю долину чарівної Селенги?! Чи українці мають більші вигляди на перемогу при великій Росії з далеким азійським запіллям, багатим у всі земні скарби та у людський невільничий матеріял, чи при Росії малій, яка буде виперта з Азії та ступнево обмежувана до природних етнічно-московських границь?!

І тому не може бути двох думок — кому належать наші симпатії у нинішньому східно-азійському конфлікті. З усіх істнуючих міжнародніх можливостей найроскішніша для нас можливість — совітсько-японського зудару та повторення 1904-го року у десятикратних розмірах. Коли це українське побожне бажання має реальні вигляди — то тільки після того, як Японія твердо засяде на азійському суходолі і коли раз на все позбудеться небезпеки, що зпозаду нападе на неї Китай. Тому не милосердімся дуже палко над китайцями, бо милосердя це маловідомий термін у політичному словнику.

як.

Ф. АЛЯХНОВІЧ. 29

7 ЛІТ НА СОЛОВКАХ.

Кермувала мною подвійна цікавість. Горкого досі я не бачив ще ніколи. Ще заки вийшов я зі шкільної лавки зачитувався я разом із моїми товаришами у творах молодого ще тоді письменника, який перший увів до літератури гип „босяка" — московського люмпенпролетаря. Крім цього вже не як письменник, але як людина, п. Пешков (правдиве прізвище Горкого) мав для нас незвичайний чар своїми вільнодумними поглядами, постійними конфліктами з владою, своєю, повною пригод молодістю, такою величньою, і такою бурхливою. Сьогодні цей чоловік сидів осьтут, недалеко передімною, снопи світла з горішньої лямпи продіставалися на салю й відповідно освітлювали це, нині, старече лице з повислими вусами, щоб я міг щось з нього вичитати. Адже тут в цій салі, довкруги нього сиділи люди, яким теж дорогі були свободолюбні ідеї, які теж так як він боролись із царською самоволею — адже ці постатті в сірих пересяклих від частих дезинфекцій запахом формаліни „бушлатах" — цеж ті самі, що колись скиталися по царських вязницях і так як він мріяли про вільну Росію.

Лице Горкого виявляло безмежну нудьгу. Сидів легко пригорблений і байдужнім поглядом дивився на естраду, відки плили звуки музики, пісні — цілої програми уложеної на його честь.

А може мені так лише здавалося? Може автор „Буревестніка" (назва одного з творів Горкого) линув думками в минуле, може порівнював себе давнього зі собою теперішним, може це не вияв нудьги на лиці — може це сум розвіяних надій, може це біль, що його викликують докори совісти?

• • •

Яке враження залишилося в Ґоркого по Соловках? — питали ми себе. Правда самостійно не поставив совітський письменник ніде ні кроку, бо всюди ескортували його головачі ГПУ. Так як прогульковці, що відвідують СССР, бачать тільки те, що їм гостинні господарі хочуть показати, так теж і Ґоркий ішов під опікою там, де міг бачити тільки добрі сторони. Та ні — думали ми — людина з таким багатим життевим досвідом, як Ґоркий, побачить укриту правду, перед його пронизливим оком нічого не вкриється...

Які ревеляції помістить Ґоркий у часописах по своїм повороті зі соловецького острову? — питали ми себе у своїй наївності.

• • •

Була на острові оселя поправи для малолітніх проступників. В окремих бараках збирали молодь зпоміж кримінальних злочинців. На тлі загальної пасивности т. зв. „каерів" (контрреволюціонерів), ті молоді злочинці, розбишаки, палії, насильники творили яскраву пляму своєю бундючністю, ворохобністю, іграшками з небезпекою.

Ножеві справи були, крадіжі й інші проступники були буденнім явищем у цім колі. По відбуттю відповідного речинця в тій соловецькій оселі, де намагалися їх виховати на правовірних совітських громадян, втовкмачуючи в здеґенеровані мозки мудроші „політграмоти", більшість із них відсилали відтак до оселі для малолітніх злочинців у Болшові під Москвою, де учили їх на агентів кримінальної поліції, де теж могли вони віддати чималі послуги, завдяки своїм давнім відносинам серед злочинного світу.

Не знаю, як воно сталося, що Ґоркий висмикнувся на другий день зпід опіки своїх „господарів" і на власну руку пішов на прохід по острові. Там припильнували його вже вихованці оселі, запросили до свого бараку і почали йому оповідати про „другу сторінку медалі": про биття вязнів за невиконані роботи, про роздягання серед зими, про працю понад сили, про погані харчі і т. д.

Кажуть, що Ґоркий слухав уважно тих реляцій, не висказуючи, очевидно в цій справі своєї думки. Не знаю, як і чи були карані „кольоністи" (мешканці оселі) за вагонистий вчинок. Одначе довідуюся, що деякі важко відпокутували свою відвагу.

Вістка про цю розмову швидко рознеслася по таборі. Ми були переконані, що це був той „скреґіт заліза по шклі", який стримає перо письменника від виявів захоплення совітською політикою.

Сталося інакше. Кілька тижнів опісля, читали ми у совітській пресі захоплення Ґоркого життям вязнів у соловецькім таборі...

А сам по відвідинах соловецького острову вернувся на сонящний остров Капрі...

Злобні кажуть, що мешкаючи постійно за кордонами совітської держави і маючи тимбільше отворений широкий ринок книгарський для своїх творів в Московщині, не важко було захоплюватися будівництвом соціялізму. Контрреволюціонери кажуть, що будь-що-будь лекше віддихається в батьківщині фашизму, де приватні віллі не підпали конфіскаті, як у соціялістичній батьківщині, де дві кімнати вважають великим комфортом.

(Далі буде).

Спілка з обмеженою відповідальністю

пошукує

спільників з готівковим вкладом до новоорганізованого НЛИ А-ТАР.АКУ

Зголошення: ПРОМ-БАНК

(реф. організації підприємств)

Львів, Ґродзіцьких 1. І. п. — Тел. 292-15. 2—3

Істота віроісповідного конфлікту в Югославії.

Коли пресові агенції подали були вістку про те, що в Білгороді, столиці Югославії, відбулась протиурядова демонстрація і поліція потурбувала одного православного єпископа, що брав у цій демонстрації участь, важко було повірити в правдивість цієї вістки. Тому не дивувало нас, що згодом з урядових кругів Югославії прийшло заперечення цієї вістки. А проте кілька днів пізніше появилась ще неймовірніша новинка, а саме, що сербський патріярх Варнава відлучив від Церкви премієра і 8 міністрів за те, що вони заключили з Римською Апостольською Столицею конкордат, який мав унормувати положення католиків у державі. Спростування цієї вістки вже не було, бо вона — правдива. Не заперечували й іншого факту, а то, що в похороні самого патріярха Варнави (помер несподівано) не брали участи міністри, як відлучені від Церкви, хоч був на похороні ввесь дипльоматичний корпус.

Перечитавши ці новинки, кожний світський інтелігент тільки плечами здвигнув та хіба пригадав собі те, чого вчився колись у школі про середневічну боротьбу між папською державою та імператорами. Але рідко хто зрозумів, чому заключення конкордату могло викликати таку небувалу в історії православних церков реакцію духовної влади. Адже витворився погляд, що зправила Православна Церква завсіди тримає з урядом, навіть з чужонаціональним та іншого ісповідання. Щож доперва з урядом рідної держави та православним по вірі!

Треба додати, що газетні відомости про конфлікт в Югославії дуже скупі і не подають ані змісту конкордату, ані тих його постанов, що викликали такий сильний спротив. (Статтю про цей конфлікт принесло й „Діло".) Всеж дещо кидає світло на причини конфлікту. І так православна духовна влада вважає, що конкордат створив для католицького костела упривілеєне становище в державі, православній по більшости свого населення. В чому те „упривілеєне" становище — невідомо; знаємо тільки одну таку постанову, а саме, що майно католицької парохії в разі, як парохіяни переходять на іншу віру, лишається за католицькою Церквою. Треба сказати, що в цьому пункті дійсно є велика розбіжність між православним світоглядом та католицьким. Згідно з православним канонічним правом вірні, себто парохіяни, щонайменше є співвласниками церковного майна, нарівні з церковною інституцією. Тут бачимо віддзеркалення засадничого погляду на те, що творить Церкву, — точніше, що в Церкві має перевагу: вірні чи сама церковна організація.

Східний світогляд дає перевагу людині, західний — церковній організації. Особливо в Югославії сильно замаркована та риса православного світогляду в самому церковному устрою. Там „скупщина", (по нашому братство, скупщиною зветься й парлямент) складає буджет парохії та розпоряджається майном. До речі, колись і на наших землях православні братства мали величезні права в церкві та не тільки в маєткових справах. І ось приходить постанова, що майно парохії, себто згідно з поглядами та переконанням православних сербів майно церковної громади — самих людей, перестане бути їх майном, якщо вони, ставши католиками, перейшлиб назад на православну віру. Хоч у практиці та постанова торкається майна не православної громади, а католицької, і не сербської, а хорватської, проте православні серби добачили тут перемогу католицького світогляду та католицького канонічного права! Через оту перечуленість субєктивного відчування зродилась престіжева справа, а престіж — велика річ у Церкві. Адже властиво і сам церковний розкол єдиної християнської Церкви на дві у великій мірі був викликаний престіжевими спорами, а чергові століття поглибили антагонізм між православним та католицьким світоглядом.

В Югославії, де від віків схрещувались впливи одної і другої Церкви, на пограниччі тих Церков, особливо сильно запали в душу ремінісценції від церковної боротьби та гостріше відчувають ті ріжниці між православним та католицьким світоглядом. Впливи двох ріжних культур, м. ін. також впливи двох ворогуючих Церков скріпили й поглибили відмінні питоменности сербів і хорватів ,які головно через оту іншу психіку не можуть найти спільної для себе мови. Ось і нині — пишуть кореспонденти — хорвати, католики по вірі, на вістку про боротьбу проти конкордату православної духовної сербської влади, політично наблизились до премієра серба Стоядіновича, хоч передтим були в опозиції до нього.

Від тієї, хай і не повної, характеристики югославянського конфлікту між православним урядом та православною церковною владою, думка мимохіть переходить „а контраріо" до положення Православної Церкви у Польщі. Відоме це положення, повне сумних подробиць та прикрих ремінісценцій; тому не будемо ще раз про нього говорити. Обмежимось до найважніших річей. Підчеркнемо в першу чергу сам задум підпорядкувати православну церковну організацію деяким означеним цілям державної політики, головно в національній ділянці. Ціла аргументація цього задуму-пляну була побудована на тезі, що православна церковна організація зправила підлягає урядово-державній владі та слухняно творить її волю. Прикладом послужив византійський період грецької церкви та російсько-синодальна Церква, дарма, що ці приклади шкутильгають остільки, що і византійський імператор і російський цар були православні по вірі.

Друге, про що слід згадати з життя православної Церкви у Польщі, — це справа майна православних парохій, себто самих церков та парохіяльно-церковної землі і будинків. Як відомо, православні втратили сотні церков, і то не тільки тих, що колись були католицькими храмами. Сотні церков на одній Холмщині ще стоять досі замкнені від 1918. року, кількадесять церков зовсім щезло, що і сліду по них не лишилось. Пропала і земля, на якій вони були побудовані, діставшись новим власникам — іншої віри та іншої національности. На одній Холмщині такої землі пропало для українського народу і Православної Церкви до 25.000 гектарів.

Безперечно, що в югославянському конфлікті находяться первні — незрозумілі і нам, людям західної культури. Безперечно грає там ролю фанатизм, що сягає своїм корінням до середневічних часів. Так само сильний момент — тамошні національні спори. Реакційні серб-

М. РУДНИЦЬКИЙ. 2

Оборона нашого театру.

2. ПРОСВІТНА ПРАЦЯ ЦЕ ЩЕ НЕ ЛІТЕРАТУРА.

Факт, що більшість наших театрів мандрує по провінції має свою причину головно в тім, що саме там ці театри находять свою якнайширшу публику. Якби ми і мали власний театральний будинок у Львові, то наші артисти мусілиб і тут побувати тільки на гостинних виступах. Якби уявити собі, що ми малиб необмежені субвенції на театр, щоб він міг грати ввесь рік у Львові, то нема сумніву, що він мав би цілими тижнями порожню салю, як це буває і у польському міському, головно тому, що його репертуар не міг би нас раз-у-раз духово вдовольняти.

Коли оцінюємо вартість і заслуги нашого театру, то треба спершу ясно відповісти собі на питання: чи маємо на думці його просвітню пропагандивну ролю, чи такі його сценічні та літературні осяги, які залишаться як щаблі нашого культурного розвитку? Досі ми переплутуємо ці два поняття, тимто не диво, що актори, які виконують корисну патріотичну роботу часто вважають себе великими мистцями і песи, які задовольняють найпримітивніші вимоги вважають у нас — літературними творами. Цю ріжницю найважче зрозуміти акторам, які мають зовсім своєрідний підхід до пес і своєрідну оцінку успіхів. Відомо, що актор шукає у песі головно цікавої для себе ролі і що найголоснішим голосом критики є для нього щоденні оплески. Нерідко трапляється, що актори вибирають зовсім безвартне драмище, щоб показати, що вони зуміють з нього зробити своєю грою і що Гаркуни-Задунайські вважають себе за найбільших мистців.

Тепер у нас справа стоїть так, що кіно виробило серед інтелігенції досить високі вимоги щодо акторської гри, обстанови і драматичних проблем. З театральними песами в нас іще гірше, як з іншими родами літератури — наші нечисленні нові драматурги не торкаються ніяких сучасних проблем і з погляду сценічної техніки не дають собі раду з тим, що хотілиб. Знаємо, що в Совітах театри мають міліонові фонди, першорядних артистів і режисерів і що там ідуть сміливі спроби дорівняти російському в експериментах, але на жаль їх репертуар не доходить до нас і здебільша для нас неприступний. Цікаве, що з цього репертуару досі нічого не перейшло на европейські сцени.

Чи можна вважати ті нечисленні, такі слабі драматичні спроби, які ми бачили за останніх кільканацять років на сценах наших галицьких театрів за песи, що продовжують традицію Карпенка Карого, Старицького, перемагають спроби Л. Українки та Винниченка? Директор „Заграви" має переконання, що в його театрі під його проводом саме розвивається нова література. Він уявляє собі, що саме він репрезентує той новий передовий театр і не соромиться заявляти, що „український театр стоїть вище над провінціональним багатим польським театром"..

Про провінціональний польський театр взагалі ніхто поважно не згадує, коли говорить про польський театр. Коли і ми говоримо про український театр, то ми не повинні згадувати про всякі провінціональні театри, а повинні ставити собі питання: в якому напрямку зробили ми поступ у порівнянні із передвоєнним станом нашого театру? Ще більше: коли хтось пробує прирівнювати наш теперішній театр із чужинним то вже тимсамим, що робить таке порівняння хоче підтягти його на вищий рівень, ставить до нього вищу мірку, ніж провінціональну.

Уявім собі для прикладу, що хтось написав би статтю про сучасну українську пресу, де прирівняв би її з чужинною. У висліді українська преса вийшлаб дуже блідо. Чи українські журналісти протестувалиб проти такої оцінки і вважалиб це своєю образою? А проте українська преса після війни розвинулася так, що часто самі собі не віримо, звідки береться в нас так багато часописів і журналів.

Як це неприємно слухати деяким людям, а таки наша драматична література після війни ледви животіє і більшість авторів пес, які ставлять наші театри, важко назвати драматургами. „Не вважаю доцільним вичисловувати сотні пес, граних по війні, а не взятих з передвоєнного архіву" — читаємо у статті директора „Заграви" і протираємо очі з дива. Сотні, але хіба не наших! бо важко нарахувати не то 10, а бодай 5 нових наших драматургів!

Послухайте далі, які поступи зробив наш театр:

„Багато пес ставлено в новій, модерній формі й інсценізації. Появилася релігійна драма, ділянка, якої не знав передвоєнний галицький театр, появилися старі побутові песи в новій модернізованій інтерпретації. Виховано нового грамотного українського актора, свідомого своїх завдань, гнучкого і наскрізь модерного..."

Ми бачили на нашій сцені песи виведені культурно, пристойно, головно за управи О. Загарова, але здається не бачили ніодної „в новій, модерній інсценізації", коли ці слова розуміти так, як їх розуміють у сучасних европейських театрах. Про появу релігійної драми

ські кола хотіли використати справу конкордату для підюдження сербської православної вулиці не стільки проти Риму, скільки проти — хорватів і напів-лібeрального уряду. З державного погляду демонстрації православних не мають ніякого глузду: Югославія через конкордат поправляє свої звязки з міжнародним світом, а також виказує зрозуміння для потреб католицьких хорватів і словінців. Всетаки нинішня югословянська кріза виказує, як треба бути обережним у справах релігії і як сильно можуть спалахнути пристрасти, що їх не береться вже під увагу.

Орхестрам під увагу.

Появилися нові музичні твори для наших орхестр. Твори ці видала „Просвіта“ у звязку з підготовою свого 70-літнього Ювилею, що його святкуватиме в 1988 р. увесь край. Досі появилося 6 таких творів у композиції Бориса Кудрика, а саме:

1. **„Запорозький марш“** ціна 3 зол.
2. **Марш Кубанських козаків** 3 зол.
3. **„Цяпка“ марш** 3 зол.
4. **„Гей не дивуйтесь, добрії люди“** 3 зол.
5. **„Гей гук, мати, гук“** 3 зол.
6. **„Просвітянська торжественна увертура“** 3 зол.

Чотири перші з них творів — це марші до походу, два останні — композиції концертові. „Просвітянську торжественну увертуру“ (31 стор. партитурового друку) мусить собі купити кожна просвітянська орхестра, твір цей гратимуть усі орхестри спільно на ювилейному святі у Львові.

ХОРИ! БОЯНИ! СПІВАЦЬКІ ТОВАРИСТВА!

Появилися два нові твори композитора Богдана Вахнянина до слів Т. Шевченка на мішані хори, а саме:

1) **„Дума з Невольника“ на хори:** мішані, чоловічі зі солями та дуетом. Ціна: 3 зол. (**Випуск 2-ий, поширений з деякими інноваціями**).

2) **Музичну картину „ЛЕБЕДИН“**, зі солями: Оксана — сопран, Черниця — альт.

Цю другу картину викінчив композитор сценічно, але і можна її вивести звичайним концертовим ладом.

Замовлення і купувати — в книгарні „Просвіти“, Львів, Ринок 10, I.

Українці і XXI. протиалькогольний міжнародній конґрес у Варшаві.

У вересні ц. р. в днях від 12—17. відбудеться XXI. з ряду міжнародній протиалькогольний конгрес. Візьме в ньому також активну участь Т-во „Відродження“, для якого застережений реферат про український протиалькогольний рух, та в межах міжнародньої протиалькогольної вистави відкриє українську протиалькогольну виставу. Т-во „Відродження“ вишле своїх делегатів, які візьмуть участь у конгресі.

Та самої участи тільки Т-ва „Відродження“ абсолютно замало. Справами конгресу повинно заціkавитися ширше громадянство. Бо протиалькогольний рух у нас став вже справою не тільки одної орґанізації, але загально-національною і придбав закраску стихійно-суспільну. Крім „Відродження“ майже всі культурно-освітні, шкільні, виховні організації ведуть у своїх осередках праці протиалькоголньу акцію. Це зовсім зрозуміло, бо алькоголізм це загально-національне та суспільне лихо. Він висотує не тільки величезні міліони гроша з усіх верств українського громадянства, а ще до того обнижує його життеву енергію, паралізує відпорність, руйнує морально-етичні надбання, деґенерує фізично і духово цілі покоління і в висліді робить націю меншевартною. Великі держави та сильніші культурно громадянства ведуть з алькоголізмом організовану боротьбу, а уряди поодиноких держав признають величезні суми на протиалькогольну пропаґанду, особливо на протиалькогольне виховання молоді. З наведених причин протиалькогольний конгрес повинен викликати зацікавлення ще й інших організацій, які ведуть культурно-освітню, виховну, гуманітарну та навіть економічну працю.

Особливе зацікавлення конгресом повинні виявити в першу чергу такі установи як **„Рідна Школа“**, **„Учительська Громада“** та **„Взаїмна Учительська Поміч“**. Це установи, які мають вплив на виховання молоді в народніх і середніх школах. Молодь вже на шкільній лавці вихована в протиалькогольному дусі, є на майбутнє не тільки сама забезпечена перед таким лихом, яким є алькоголізм, але ставши сама до громадянської праці, буде вміти вміло і доцільно повести протиалькогольну боротьбу. А протиалькогольний конгрес у Варшаві саме протиалькогольному вихованню молоді присвячує особливу увагу. В другий день нарад 13. вересня в межах конгресу відбудеться міжнародній зїзд вчителів-абстинентів, якого завданням буде перевірити методи дотеперішньої протиалькогольної акції між молодю, та вимінятися набутим досвідом в цій ділянці в поодиноких краях. — Крім спеціяльних нарад на зїзді вчителів-абстинентів, конгрес присвячує третій день нарад (14. вересня) протиалькогольному навчанню і вихованню молоді. — Справа молоді, як бачимо, в цьому конгресі займатиме перше місце.

В нас досі в українському шкільництві і між українським вчительством справа протиалькогольного виховання молоді стоїть облогом. Ведеться її не організовано, не пляново і не систематично. Нема між вчительством ні організації, ні навіть протиалькогольної секції при таких організаціях як „Учительська Громада“ чи „Вз. Учит. Поміч“. Веде протиалькогольну акцію між молодю Т-во „Відродження“, але приступу до шкіл і до молоді із зовсім зрозумілих причин не має. А в інших краях протиалькогольному вихованню молоді присвячують багато праці, і то самі вчителі. Швайцарське товариство вчителів-абстинентів числить 1600 членів і видає для молоді 4 журнали, відповідно до віку, організує часто вистави, видає прегарні обгортки до зшитків протиалькогольного змісту, веде т. зв. „Золоту книгу“ між молодю. — Такі організації вчителів-абстинентів істнують майже в усіх европейських державах. Істнує також організація і між польськими вчителями з осідком в Познані. Це зрештою річ зрозуміла. Тільки вчитель-абстинент своїм прикладом і переконливим словом може виховати молоді покоління в абстинентському дусі. Тому такі виховні організації як **Рідна Школа, Учительська Громада та Взаїм. Учительська поміч повинні зацікавитись конгресом і вислати своїх делеґатів, які пізніше далиб почин до зорганізованої, плянової та систематичної протиалькогольної акції між українською шкільною молодю.**

Другою такою організацією, що повинна вислати своїх делеґатів на Конгрес, це **Союз Українок**. Це жіноча організація, яка в новочасних часах перша почала між жіноцтвом вести протиалькогольну пропаганду і для цієї мети покликала до життя протиалькогольну секцію. Жіноцтво в усіх краях веде перед у протиалькогольній праці. Від освідомленого жіноцтва в першу чергу залежить і його розвязка. Коли жінка в родинному і товариському житті викине з гостини алькогольні напитки — то проблема алькоголізму наполовину розвязана. Ще і з іншого становища боротьба з алькоголізмом для жіноцтва незвичайно важна. Алькоголізм найбільш діймаво грозить жінці, бо руйнує її родинне життя; **каліки діти**, що часто походять від батьків, які навіть помірковано пють, це найбільше горе для жінки-матері. А в рамцях міжнародного конґресу відбудеться також зїзд жінок-абстиненток, зорганізованих у **„Світовому Союзі Синього Хреста“**.

Незвичайно великі заслуги у боротьбі з алькоголізмом в Европі і поза Европою мають католицькі протиалькогольні організації, зорганізовані в **„Католицьку Лігу Боротьби з Алькоголізмом“**. У нас в Галичині греко-катол. духовенство з митроп. Сембратовичем на чолі найскорше в Европі започаткувало „Брацтвами Тверезости“ організовану боротьбу. В останніх десятиліттях роля духовенства в цій акції ослабла. Ведуть її хіба одиниці, а загал байдужий. А шкода, бо це чи не найбільш вдячна та корисна праця не тільки для економічного, але і морального скріплення українського народу. В Німеччині і в Польщі катол. духовенство веде незвичайно активну боротьбу з алькоголізмом і то з великим успіхом. У Німеччині цілий ряд католицьких епископів є з переконання абстинетами. Трьох монахів-францісканів постійно обїздить католицькі парохії з протиалькогольними місіями і приєднують тисячі членів для Католицької Ліги боротьби з алькоголізмом. Славний є з місій францісканин о. Ельпідій. У Польщі осередком католицького протиалькогольного руху є Познань. Виходить там два католицькі протиалькогольні часописи, та багата популярна протиалькогольна література. Чотири польські епископи з переконання абстиненти.

В межах конгресу відбудеться міжнародній католицький протиалькогольний зїзд під головуванням кардинала Парижа, Вердіе і кардинала Бертрама із Бресляву. **Українські католицькі організації й українське духовенство, що має за собою такі світлі традиції, повинно участю в конгресі зактивізувати протиалькогольний рух між українським народом. А так би пригодилася** праця духовенства, особливо в боротьбі з піяцтвом, що новою хвилею починає заливати наші села.

Також інші організації, як Лікарське, Гігієнічне Т-во, Луг, Сокіл, Український Спортовий Союз повинні основно перевірити своє дотеперішне відношення до алькогольного питання та стати до зорганізованої боротьби з алькоголізмом.

Ю. Каменецький.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

не знаємо нічого, якби і погодитися, що появилися дві добрі драми на релігійні теми. На те, щоб говорити про появу цілого нового жанру треба великого творчого таланту і то не в двома-трьома творами. Правда: має „Заграва“ у свому репертуарі одну таку песу, яку ставить з огляду на корисну конюнктуру, головно в деяких дієцезіях, де театр уважають суперником проповідниці, але правда і те, що автором цієї песи є людина, яка має стільки спільного з релігією, що з целібатом. Один зразок такої релігійної драми мав нагоду бачити Львів. Наняли для неї аж Великий Театр, витратили величезні гроші і вийшов такий скандал, що самі представники духовенства мусіли протестувати проти глуму з релігії.

Бачили ми теж одну спробу, як виглядає стара побутова песа в „новій модернізованій інтерпретації“. Сам директор „Заграви“ показав нам того свого модернізованого „Гриця.“ Половина глядачів увесь час питалася: в чому крім перекрівлених дверей оця модернізація, а друга не могла зрозуміти, чому дурна Маруся не хоче вийти за старого горбатого Хому, бо він куди симпатичніший від страшного Гриця.

Цими пригадками не хочемо відмовляти „Заграві“ щирих зусиль, щоб ставити песи як мога дбайливо і добирати репертуар як мога найкращий... Але не забуваймо, що добрі наміри мають усі... часто і директори таких труп, які можна порівняти з цирковою будою. Не забуваймо, що часто саме ті „циркові“ трупи виконують якнайкращу просвітню роботу, коли ставлять банальні, наївні побутові песи по селах і захоплюють народню масу невибагливими засобами, вміючи краще промовити до простої душі, ніж претенсіональні модернізатори, які хотілиб погодити національну пропаганду з новим високим мистецтвом! (Кінець буде).

Німецький бальон над французькими твердинями.

ПАРИЖ, ПАТ. „Ля Ліберте“ повідомляє з Мецу, що в окрузі твердинь лінії Мажіно осів німецький бальон. Затримані летуни заявили, що вилетіли з Кельн до конкурсу, зорганізованого часописом „Кельнiше Цайтунг“ і що вітер загнав бальон на французьку територію. Летунів відставлять до кордону. Другий бальон осів одночасно на терені князівства Люксембург.

Напад на міністра внутрішніх справ.

З Бельфасту повідомляють, що у вівторок дійшло там до нових інцидентів. Озброєні і замасковані люди, мабуть члени Ірляндської Републиканської Армії вдерлися до мешкання ірляндського міністра внутрішніх справ Бейтіса і стероризувавши мешканців обшукали всю хату. Причиною нападу був мабуть строгий розпорядок міністра проти Ірляндської Републиканської Армії. Напасники шукали в мешканні міністра документів і плянів знищення тієї організації. У звязку з недавною стріляниною в Бельфасті поліція в ночі з вівтірка на середу перевела в цілому місті ревізії за зброєю.

—o—

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Траґедія жіночої інтеліґентної молоді на селі.

Сучасна інтеліґентна молодь переживає велику крізу. Закінчити середні чи навіть і вищі студії не значить тепер ще забезпечити собі кусник хліба. Дуже часто бачимо, що молодий чоловік, чи дівчина почекавши рік два на якусь працю зі своєї професії, береться пізніше за працю, яка з їх професією дуже мало, або й нічого спільного не має. Та, на жаль, частіше є серед нашої молоді те явище, що тиняється такий матурист чи матуристка та чекає на щасливий випадок, що принесе їм сяку-таку працю. Родичі тільки зітхають, та жалують нишком, що не дали краще дитині якогось ремесла в руки, яке скорше може серед теперішніх тяжких умовин придалося би. Бувають і більш трагічні випадки, про які нераз читаємо в часописах. Їх поясненням є — безробіття.

Та коли молоді назагал тяжко тепер улаштувати своє життя, то вже зовсім траґічне становище молодих дівчат, що вийшовши зі села здобули собі освіту. Перебуваючи кілька років на студіях в місті, або навіть і доїзджаючи з рідного села до школи, звикають дівчата до іншого життя, зявляються культурніші потреби, відбиваються вони від праці та способу життя звичайної сільської дівчини. Право молодости дозволяє їм мріяти про ліпше життя, ніж те, яким живе її рідна сестра. Іншими очима дивиться на неї й родина та її окруження. Часто родичі сподіваються, що вийшовши на кращу дорогу не забуде їх доня і про те, що вони нераз відривали собі від уст кусник хліба, щоб тільки дати їй змогу закінчити студії та улекшити її долю. А кожна мама леліє в душі надію, що студії доможуть доні у виборі товариша життя, який забезпечить їй догідніше, заможніше істнування.

Наступає гірке розчарування для обох сторін, а згодом для дівчини починається правдива траґедія. Коли ще якийсь час дивиться її родина без особливого докору на її безробіття, то згодом серед загальної важкої сільської праці її бездіяльність стає „більмом на оці". Родичі дитині нічого прикрого не скажуть, але коли в родині є більше дітей і решта, або більшість із них не дістали освіти, а працює дальше при сільській господарці, то справа вже тоді гірша. Ще гірше тоді живеться дівчині, коли в родині є якась братова чи швагер. Рідко коли в такому випадку пощастить їй уникнути докорів.

Моглаб очевидно така молода інтеліґентка занятись іншою працею поза домом, яка хоч і не приносилаб їй матеріяльних користей, бодай виповнювалаб їй час та й деяку пошану в окруження забезпечувалаб. Молода така дівчина моглаб занятись працею в кружку Рідної Школи, в „Просвіті", „С. У.", „Сільськім Господарі", кооперативі чи деінде.

Наше село вже розуміє користь такої праці і уміє її шанувати. Та, на жаль, і тут є обставини, які дуже часто унеможливлюють і цю працю. Головною такою перешкодою є стара правда, яка в життю нашої провінції має щоденно потвердження: „Нема пророка у своїй батьківщині". І ось по кількох пробах зробити щось для свого села зневірюється така молода інтеліґентка і зниохочується до кожної громадської праці. Тут зі сумом треба ствердити ще один факт. Звичайно старша інтеліґенція села, яка нібн малаб підтримати морально ту молодь, сама найбільш причиняється до такого знеохочення. Дуже рідко підтримує своїм авторитетом таку молоду силу, чи то священник чи учитель і т. д. Хай мені вибачать цих кілька гірких докорів наші старші сільські інтеліґенти, але колись їх треба сказати. Очевидно, що я не маю сміливости узагальнювати і є багато виїмків, але багато таких випадків давалося мені бачити на власні очі.

Зневірені і знеохочені молоді дівчата блукають по селі. Перспектив ніяких. Відповідного молодого товариства нема. Нема надії зустріти відповідного собі товариша життя. Нема й потрібної господарської підготови, щоб молода дівчина могла у власному господарстві примінити свої сили та своєю працею доказати свому окруженню, що її наука їй всетаки на щось придалась. У висліді опускається поволі така дівчина, а вже відома річ, що інтеліґент може далеко нижче впасти, ніж людина без освіти. У висліді бачимо занедбані, опущені старі панни по селах, огірчені на своє окруження та на цілий світ. Або ратуючись від такої перспективи виходять молоді, надійні, інтеліґентні дівчата за якогось напівграмотного крамаря, а нераз і за звичайного поліцая, що все в очах її окруження є чимось вищим від сільських хлопців. Таких випадків можна би для підтвердження моїх слів навести з щоденного життя доволі. Але чи це потрібне? Чи й так кожний із нас оглянувшись довкруги себе не знайде досить таких прикладів, а може й ще більше траґічних?

Щож робити? Де і як шукати помочі нашій інтеліґентній жіночій молоді?

Важко дати якийсь припис на радикальний лік проти цієї недуги. Багато помогти можуть наші орґанізації по містах та селах. Мусілиб звернути увагу на це явище наші пані на провінції. Навіть кожна окремо може підтримати одну-дві панни запрошуючи їх частіше до власної родини та вводячи в товариство. А вже для Союзу Українок це широке поле до праці. Чимало можуть помогти в таких випадках і священники та їх дружини та взагалі старші віком і становищем інтеліґенти. Хай тільки більш вибачливо ставляться вони до тих хиб, які без сумніву має і молодь, бо ті хиби часто спричинюють саме наші невідрадні умовини. Злагіднити це становище може і відповідна фахова підготова, а в першій мірі господарська освіта, яку дівчата можуть набути на окремих курсах, які, як знаємо, старається тепер всюди уладжувати „Сільський Господар". Треба тільки, щоби тим дівчатам вияснити, що закінчення таких курсів дасть їм не тільки змогу заробітку, але що можуть вони набуте знання примінити у власному господарстві і тим зеднати собі пошану в родині і свого окруження. Є ще одна змога набути господарську освіту навіть сидячи у себе в хаті — це позаочні курси при Українськім Технічно-Господарськім Інституті в Подебрадах. Цю останню змогу наша молодь по селах взагалі мало використовує, а вона багато полекші і розради може внести в їх сумне і одноманітне життя.

Хай пошукають ліку на цю недугу наші орґанізації та окремі визначніші одиниці на провінції, бо ця недуга небезпечна не тільки для одиниць, але й для загалу, коли залишимо її без лікування можемо мати сумні наслідки у майбутньому.

Харитя Конфіненко.

Балачки про моду.

КІЛЬКА ДРІБНИЧОК.

Осіння мода ще не здеклярувалась, хоч звичайно в цей час Париж любить уже сказати своє осіннє „слово". Одначе є вже деякі познаки про які добре знати вже й сьогодні.

Отже на осінь і зиму заповідається багато ріжних трикотів, які вже на весну та в літі мали поводження, та які в осінні, затишні вечорі та й дні зроблять нам добру прислугу. Дальше модні є блюзочки і светерки до костюмів з легкої і тяжчої волічки. Великою симпатією можуть похвалитись суконки здебільша фасону „ґарсонки". Можна зустрінути й моделі вечорових суконок ручно плетених, а вже дуже багато є плетених костюмів та „тричвертівок". Дуже гарно виглядає модель одного костюму на сторінках французького журналу — темносиній жакетик і спідничка ручно плетена, а до того біла камізолькова блюзочка з піки. Зустрічаємо також моделі шлафроків (як знайти українську назву цього одягу? Може хтось знає і зрадить мені?) Для шляфроку найбільше надається плетиво з вузликами, горошками, або гарно виглядає один модель плетений гладким взором і вишитий кольоровою волічкою. Взори такої вишивки, найбільше — квіти (на взір японських вишивок на кімонах), метелики, овочі, або цілі вязанки листястих кімнатних рослин. Метелики, овочі й вазонки квітів, взагалі люблений тепер мотив у ріжних вишивках, чи то на суконках і блюзках, чи на ріжних серветах, подушках і т. д.

Дуже люблeною комбінацією кольорів цього літа були: чорна та біла і синя та біла (від темного гранату до ясносинього з білим). Мабуть комбінація цих кольорів матиме застосування і восени.

Запримічуємо ще одну дрібничку: нема ні блюзок, ані суконок чи навіть плащів без коміра, що було незвичайно модне минулих років. Навпаки комірчики ріжних фантазійних фасонів і матеріялів, гарно окружують знову жіночу шию та надають обличчю правдивої „жіночости".

Рита.

Квіти до нашої хати.

Навіть тоді, коли природа ще довкруги нашої хати є у повній своїй красі, коли садок наш є цвітучим раєм — квіти повинні бути в нашій хаті, на нашому столі, шафці, бюрку — скрізь де вільне місце для більшого чи меншого флякону. Не кажім, що з нашого вікна ми маємо змогу бачити квітучі грядки, що шкода зрізувати квіти і вкорочувати їм життя. Наша хата без квітів це лице без усміху. Хай воно буде клясично гарне, хай риси його будуть правильні і кольори найніжніші, але коли його не осяює гарна усмішка, воно холодне і непривабливе. Хай кімната наша має найгарніші стилеві меблі, коштовні килими та гарні прикраси — без квітів нема в ній тепла, нема життя. Чистота і порядок в помешканню свідчать про господарність пані дому — квіти свідчать про її смак та почуття краси.

Скромне помешкання, зі старомодними меблями, в якому зі смаком розставлені флякони і тих найскромніших пільних чи городових квітів більше нас може привабити, як по всіх вимогах останньої моди умебльоване мешкання, у якому ми не відчуваємо теплоти господині.

Букетик фіялок весною, кілька жовтогарячих нагідок літом чи яскравих айстер на нашому столі восени зажене неодну прикру думку, викличе не один приємний спогад і усмішку на наші уста.

Природа до нас ласкава, берім її щедрі дари і збагачуймо наші будні.

—o—

Практичні поради.

Помаранчева шкірка проти молів. Лишаємо в шафі плащі, яких часом і в літі потребуємо і тому не даємо їх до нафталіни. Найліпше тоді дати до кишень і рукавів помаранчеву шкірку, а молі до одягу не кинуться.

Хліб не засохне скоро, якщо переховуватимемо його в глиняній посудині. Щоб свіжий хліб краявся добре найліпше буде, коли ніж перед ужиттям замочимо.

Цукор заощадимо при смаженні конфітур з кваснних овочів, якщо додамо трохи натрону.

Щоб яйця переховати в літі в свіжому стані треба їх шкаралупку вкрити тонкою верствою оливи.

Жовтка з яєць переховаємо свіжими, якщо неушкоджені спустимо їх до свіжої води.

Пінку з білків скорше убємо, коли додамо трохи води, цитринового соку, або дрібочку соли.

Пінку зі сметани в літі легше убємо і вона буде твердша, коли додамо один-два білки.

Масло переховуємо в літі свіжим, коли добре утовчемо його до глиняного начиння, а потім це останне перевернемо до гори дном над тарелем повним води.

Молоко не звурдиться, коли перед варенням дамо трохи цукру.

Молоко не збігне, коли береги начиння, в якому його варимо, намастимо зі середини товщем.

Молоко не придимиться, коли посудину передтим, як дамо до нього молоко, сполочемо зимною водою.

Молоко придимлене урятуємо, коли до нього дамо кусник деревного вугілля, смак диму зникне, а вугілля не лишає по собі ніякого сліду.

Мясо переховаємо свіже, коли вложимо його до кваcного молока.

Мясо тверде скрушіє, якщо ще сире дамо його на 12 годин до оливи.

Мясо в печенні змякне, якщо додамо трохи натрону.

Кольорові фіранки не тратять в літі краски, якщо пратимемо їх в солоній воді — це також помагає їх ліпше відіпрати від порохів.

Мухи не триматимуться в помешканні, якщо спалене листя з шалвії лишимо на тарільчиках. Побілених стін з яких є синька мухи не люблять. З вікон насиджених мухами найліпше усунемо бруд спіотом до палення.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Чому дивується Америка?

Оригінальна людина.

Американці, як нарід завойовників, принципово не дивуються нічому. Як дуже молодий нарід завойовників, вони при нагоді ще дивуються собі самим. Але, як нарід провінціялів, стоять масово й безумовно здивовані перед фактами, котрі щодня перед ними розгортає журналіст Роберт Ріплей. Укупі взяті ці факти Ріплей-я добули з американської душі найвищу суму счудовання, на яку вона здатна. Так то Ріплея книжки фактів є мірою американської душі. Ріплей не тільки міліонер; він став теж національною установою. Цей славний нарід школярів і школярок має від нього правильно подану свою улюблену духову поживу: факти, — факти, до яких нікому нема діла, факти, що нічого не важать, незвязані, голі, дурні й доказані правдиві факти.

Факти добродія Ріплея спершу видаються неймовірні. Стоїть він перед Америкою з піднесеним олівцем, показує на здоровенного кострубача з муринськими губами і впевняє, що це письменник А. Діма з Парижа, який написав дванадцять сот книжок і стільки то сторін за годину. Нація злегка мотає головою, але добродій Ріплей уже заздалегідь післав у нюйорську міську бібліотеку свого безцінного головного секретаря, що говорить 13 мовами, й ось приховує доказ у сталевому сховку. Він іде на певне, готовий усякому сумнівові протиставити „Ага!" безсервісерства.

Ріплей походить із Каліфорнії. Одного дня зробив він карикатури спортовців: одного австралійця, що за чотири години скочив через шнур 11810 разів, англійця, що в одинацяти секундах проскакав 100 ярдів, канадійця, який, скачучи назад досяг у 14 секундах 100 ярдів, молодого американця, який із дзеркалом у руці, машируючи назад, перейшов упоперек континент Америки та француза, що нурцював 6 хвилин 29 4/5 секунд. Ріплей дав спершу цій картині якийсь надпис, потім його перечеркнув і написав над нею: Believe It or Not! („Віриш собі, чи ні"). Немов Байрон, прокинувся він чергового ранку й був славний: Готова людина.

Великою людиною він став аж через Ліндберга. Мав уже в нюйоркській „Evening Post" свою рубрику „Believe It or Not", і ось прийшов Ліндберг і пливув через Атлянтик. А Ріплей на тлі воздуху й повітря нарисував літак і написав під тим: „Ліндберг був 67 людиною, котра зробила невпинений лет над Атлянтійським Океаном".

Ліндберг не перелетів Атлянтику.

На нього нахлинула потопа телеграм. Укінці прийшла бажана — „Докажи це, брехуне". Ріплей кинувся на цю телеграму. Він доказував, що Brown і Alcock уже 1919 перелетіли океан; забули теж англійський кермовий воздухоплав R 34, що полетів 1919 р. з 31 люда до Шкотії й знову в Америку і теж німецький Z. R. 3., що з обсадою 33 людей полетів із Фрідріхсгафен до нюджерського Lakehurst і пізніше звався „Лос Енджелос". Ліндберг був справді шістьдесятьсьомим. Ріплей із своєю рубрикою перескочив у пресу Герста.

Спершу обявив, що радий давати кожному читачеві, котрий не вірить у його слово, доказ приватним листом. Одначе з причини технічної неможливости додержати цю обітницю дає він доказ на дивні запевнення якоїсь визначеної статті в найближчому випуску. Проте дістає щодня 1500 до 4000 листів, більше як деяка велика компанія. Цими листами публика співпрацює в рубриці, бо посилає здебільша подають нові ідеї, й тільки що шостий лист порушує знову те, що вже було.

Реєстр чудасій.

Вони взаємно повчаються про чудасію, що навіть у всесвітній історії кишить від неправдивих фактів. Адже 17. березня празник, в день народин святця ірляндців св. Патрика? Ріплей спантеличує світ, сповіщаючи, що святий Патрик не був ні ірляндцем, ані не вродився 17. березня. Обуреним недовіркам доказує потім, що св. Патрик був французом і 17. березень є компромісом між 8. і 9. березня, що подавані в ріжних життєписах як день його народин. Адже 8 + 9 є 17? Америка сміється й дивується.

Хто вбив Голіята? Не Давид, — цього можна бути певним, якщо таке питання вийшло би від Ріплея. Він справді вишукав якесь місце в Біблії, яке каже, що велит згинув від руки Ельганана, іншого велита. Чи міг Вільгельм Тель зістрілити яблуко з голови свого сина? Ріплей доказує, що в кантоні Урі не ростуть ніякі яблука. Як воно з тим щуроловом із Гамельна? Щурі випереджують кожного олімпійського пливака: Везеру переплисти, мусіло бути для них дитячою іграшкою.

Це, що називають ірляндською бараболею, ніяка бараболя та не з Ірляндії, але з Перу. Земляні горіхи не горіхи, а стручки.

Одного разу власник готелю в Мішеґен відрубав голови кільком куркам і дав їх дівчині з кухні вительбушити. Раптом він дуже зжахнувся: чорна мінорковa курка без голови походжала по кухні. Відтак він отямився, стрикавкою годував курку і вона ще жила чотирнацять днів, вдоволена й на дивовижу всьому Мішеґенові. Подібні події сповіщає Ріплей теж із Каліфорнії, Ілінойс і Виомінг. У селі Арвера де Вітраж, в провінції Мадриду всі люди мають на одній руці щонайменше шість пальців, на одній нозі також бодай шість пальців-шпиньок. В одному місті в Нюджерсі стоїть двоповерховий дім, що збудований 63-літнім сліпцем.

Лист на зерні рижу.

Раз нарисував він якогось чоловіка на прізвище Бляйстон, а його опис містив запевнення, що цей чоловік пише на зерні рижу такі дрібонькі букви, які можна було читати тільки з мікроскопом. Підохочений цим запевненням, що перебільшувало його заслугу, Бляйстон справді купив собі тоді мікроскоп і написав при його допомозі 1615 букв на зерні рижу.

Ріплей нарисував теж якогось чоловіка, що стояв біля стовпа з 111 клециків доміна. Тоді з усіх сторін світу почали писати Ріплейові, що цей рекорд давно побитий. Якийсь Джемс Гуд дійшов до 139 клециків. У Бостоні живе містер Конерс, званий Сіґарс Коннерс, що курить скриньку цигар у часі, який потрібний звичайному смертному, щоб скурити коробку папіросок. Має крім того бостонський рекорд у бігу вгору та вниз по сходах хмародерів, ще й більше як 27,6 кільометрів котив носом горошок. Інший чоловяга, розуміється, котив горошок до вершка гори Піки-Пак та на жаль його здискваліфікували, бо привязав собі тичку до носа: Не котів, бачите, колінкувати.

Міліон разів „люблю тебе".

Якийсь французький автор виповнив 400 аркушів канцелярійного паперу двома міліонами знаків. Видавець замітив йому, що в рукописі занедбана інтерпункція. За кару відіслав йому ті знаки. Той зробив це в двох тижнях, і в добавок чотири дні провірки. Інший француз, якийсь поет писав два роки любовний лист до акторки: Писав 1.000.001 разів „люблю тебе". Містрес Фредеріка Кук із Льондону писала від 20 — 40 року життя восьмитомовий заповіт. Тоді померла й лишила у спадщині стосорок тисяч золотих. Д-р Ліхтінґер із Відня всміхався без перерви трицять днів. Д-р Адольф Ляйнванд із Відня в 3 год. 40 хв. оповів 960 дотепів. Найдовшу санну їзду в історії світу, 3210 миль у 155 днів, відбув четар Шватка, що помер від сонячного удару серед арктиди, при — 20 ступнях. Чоловіки індіянського племени в Тарагумаре за 6 днів пройшли без перестанку штафетовою ходою 830 кільометрів. Але норвег Ернст Менсен із 200 кільометрами денного бігу перебіг у двох тижнях із Парижа в Москву. Весільний марш із Льогенгріна, граний із останньої ноти до першої, дає жалібний марш Шопена. Шанси, що червоне в ролеті раз по разу вийде 27 разів, є 1:68, 801, 864. Проте в січні 1910 в Монте Карльо червоне вийшло 27 разів. Є чоловяга, що віддихає тільки лівим боком. Цього не могли ні Наполеон, ні Лінкольн. І є лис, який, щоб збутися своїх бліх, бере в морду вітку й скаче в воду. Блохи тікають на вітку, лис її пускає в воду, випливає на беріг. Я напевне можу вже сказати „і так дальше".

Це Ріплей. Це Америка. Ріплей цим наживає на Америці міліонів. Можете собі вірити, чи ні. Я вірю. Пер. Ом. Карашкевич.

ЮРІЙ КОСАЧ

КЛУБОК АРІЯДНИ

Нова збірка новель відомого письменника.

Ціна 2.50 зол., поштова пересилка 30 сотиків.

Можна дістати в Адміністрації „Діла" і в усіх українських книгарнях.

ДОКТОРАТ МОДИ.

В університеті у Торонто (Канада) утворили нову катедру про проблеми моди. Професор має викладати не тільки історію людської ноші, як вона змінялася віками, але також історію архітектури, музики і взагалі всього, що звязане з естетичним смаком. З такого предмету можна теж здавати докторат. Жінки мають доступ до студій. „Д-р моди" на білетах буде виглядати довший час комічно. З чого такий доктор буде жити невідомо. Може буде давати раду жіноцтву та купцям, як зміняти відповідно до моди предмети смаку.

——o——

Фільмова хроніка.

Остання фільма Марлени Дітріх „Лицар без успіхів", накручена англійською фірмою, зустрілася з ножичками цензора Хейса в Голівуді. Він рішив, що сцена, в якій Марлена сидить у ванні, покрита тільки піною з мила, не надається для Америки і її з картини вирізав.

*

Вітторіо Муссоліні, син дуче, помістив на сторінках „Пополо д'Італія" статтю, в якій він розхвалює французьку кінематографію і заявляє, що вона — найвизначніша в Европі.

*

У фільмі „Вибирайте зірку", яку приготовляють у Голівуді, виступить вперше москаль Міша Ауер, братанок світової слави рос. скрипака й педагога Леопольда Ауера.

*

„Хоробрі капітани" це наголовок могутньої фільми „Метро-Гольдвін-Маєр", накрученої на основі новелі Кіплінга. Фільма, яку режисерує Віктор Флемінґ, нагадуватиме своїми величавими морськими сценами фільму „Бавнті", яка користувалася вийнятковим успіхом. В головних ролях „Хоробрих капітанів" заняті Фредді Бартольомю, Спенсер Трасе, Ляйонер Баррімор, Мельвін Дуґляс.

*

Моріс Метерлінк світової слави письменник, одержав за дозвіл переробити його голосну пєсу „Монна Ванна" для фільми, найбільший досі гонорар в Европі: рівно один міліон франц. франків. Цей гонорар заплатила французька фільмова фірма.

КІНО В ЯПОНІЇ.

В останньому році число відвідувачів кіна в Японії дійшло до 270 міліонів. Число кіновідвідувачів збільшується щороку на десять міліонів. Тепер навіть в найменших містах Японії є кінотеатри, а у великих містах їх десятки, влаштовані розкішно. В японських кінах висвітлюють в першу чергу фільми власної продукції, а щойно в другу чергу фільми чужі, головно американські. Більші кінотеатри дають звичайно в одному сеансі дві фільми: одну японську, другу чужу. Тепер починає Японія старатися експортувати свої фільми за кордон.

Присилайте передплату!

Комінтерн проти української еміґрації.

У варшавському „Курієрі Червонім" з 4. ц. м. читаємо таку звістку зі Львова: „Підчас останніх арештувань і ревізій, переведених серед місцевих комуністів на терені Сх. Галичини (в ориг. Малопольщі), найдено багато компромітуючого матеріялу.

М. і. найдено летючки в українській мові, що закликували поборювати українську політичну еміграцію, та карикатури на провідників еміграції, зокрема на през. А. Лівицького, проф. Р. Смаль-Стоцького і інших. Із знайденого матеріялу виходить, що емісарі Комінтерну розпочали нову розкладову акцію для розбиття української еміграції".

Від себе додаємо, що та вістка не викликує ніяких сумнівів. Анонімовийналавець дійсно масово розсилає почтою карикатури емігрантських діячів, — карикатури не дотепні і навіть не злобні, а страшенне ординарні, які відразу свідчать про своє походження. Зрештою, нема такого наівного у світі, який вірив би, що Комінтерн першим робом не старається розкладати політичну еміграцію з Совітів, а з тієї еміграції у першу чергу — еміграцію українську!

ФЕРМЕНТИ СЕРЕД ЕНДЕКІВ.

РЕВЕЛЯЦІЇ ПРО НАРАДИ У КОСОВІ.

Львівський санаційний „Дзеннік Польскі" з 5. ц. м. (ч. 213), дуже добре зорієнтований і поінформований в усіх позакулісових ходах ендецької партії, бо чейже обєднує перебіжчиків з ендецького табору до санації, подає такі ревеляції п. н. „Стр. Народове у „Фронті Морж" про хід нарад провідників ендецької партії з Р. Дмовським у Косові і про фермент між старими та молодими ендеками.

На половину серпня ц. р. — пише „Дз. П." — скликано конференцію начальної ради „Стронніцтва Народового" до Варшави, на якій головною темою нарад буде справа вибору нового голови, бо по уступленні Й. Бартошевича положення в партії дуже ускладнене. Голова ендецької партії Бартошевич був мужем довіря Дмовського і поладнував невдоволення на лівому крилі партії, в гурті т. зв. „професорів". Цей гурт має сильну підтримку старих ендеків, які мають ще найбільші впливи в партії. Молоді ендеки є під впливами радикальних груп, творять непевний елемент або теж є наємною силою, що залежно від конюнктури може кожної хвилини змінити свої симпатії. Старі ендеки відносяться з найбільшими застереженнями до молодих, які дуже часто компромітували ендецьку партію в останніх часах. Тому старі ендеки виступають рішуче проти кандидатури б. пос. Белецького на голову партії, бо він може поставити партію перед ріжними несподіванками. Сам Белецький є дуже меткою людиною і тому відсуває в тінь інших кандидатів. Але саме ця його меткість викликує у старих ендеків велике недовіря до дальших потягнень Белецького.

На важке положення в ендецькій партії — читаємо там далі — вказує той факт, що Белецький згодився на наради свого партійного товариша Карла Верчака з репрезентантами „Фронту Морж", щоби приєднати собі лібералів зі старої ендеції. Слід згадати, що проти „Фронту Морж" виступають дуже завзято молоді ендеки як проти масонської орґанізації. Тимчасом наради ендеків з представниками „Фронту Морж" посунулися уже так далеко, що 15. серпня ц. р. відбудеться спільна маніфестація обох цих організацій при нагоді посвячення партійного прапору у Бидґощі, що його хресними батьками буде Р. Дмовський і ген. Галер. А що Р. Дмовський відноситься з великим легковаженням до ґен. Галера, то його спільний виступ з ґен. Галером уважають найкращим доказом затіснення співпраці „Фронту Морж" зі „Стронніцтвом Народовим". Це доказує теж, що кандидат на провідника партії Белецький годиться на найдальші уступки, щоби лише затримати провід у партії. Тому то співпраця ендеків з „Фронтом Морж" викликала великий фермнет між молодими ендеками, які вважають цю співпрацю зрадою партійної лінії. Саме метою нарад у Косові з Р. Дмовським, який має великий авторитет між ендеками, було устійнення тактики на конференції начальної ради. Вкінці „Дз. П." здогадується, що Белецький таки осягне свою ціль, бо старі ендеки відкладають остаточні порахунки на пізніше.

Закрито 6 читалень Просвіти у Сокальщині!

Не прогомоніла ще справа розвязування діточих садків, невияснена ще теж справа заборони всіляких імпрез у Сокальщині, а можемо занотувати нову подію. Цим разом перекинемось у белзький район філії Просвіти. Тут треба зазначити, що Белзчина, положена майже при самім так званім „сокальськім кордоні", на границі Волині, творить, так мовити, граничний пояс між національно свідомою Сокальщиною та мало свідомою Грубешівщиною. І коли тамошні читальні, ведучи культурно-освітню роботу, попросту паралізують рух комуністичних аґентур, своєю діяльністю промінюючи на сумежні землі й помалу увільнюючи їх із колишніх сельробівських впливів, то цим тільки йдуть на руку чинникам, які боряться з комуністичною загрозою. Тому страшенне здивування викликала така подія: 30. липня ц. р. звявилися у голови читальні „Просвіти" в Лісках о. М. Ріпецького два постерункові з наказом опечатати домівку читальні. Рівночасно розвязано й опечатано домівку чит. Просвіти в сусідньому селі Переводові. Ось дотичне письмо:

Starostwo powiatowe sokalskie
Nr. 384/Stow. I. (19) 37.

Sokal, 28. lipca 1937.

Do Zarządu Czytelni „Proswita" w Liskach
do rąk przewodniczącego
Wl. ks. M. Ripeckiego.

Starosta powiatowy na podstawie art. 16. rozp. z 27. X. 32. w przedmiocie prawa o stowarzyszeniach (Dz. U. R. P: N: 94' poz: 303) zawiesza działalność czytelni „Proświta" w Liskach motywując decyzję swoją tym, że Zarząd tejże Czytelni wbrew postanowieniom § 45 statutu stowarzyszenia w myśl którego Czytelnia „Proświta" może wypełniać zadania Towarzystwa jedynie w miejscowości swego istnienia, delegowała w dniu 6. VII. br. swój chór do Chłopiatyna celem wzięcia udziału czynnego w urządzaniu „Święta Młodzieży", przekraczając w ten sposób swój statutowy zakres działania.

Zarządzenie niniejsze jest natychmiast wykonalne. Od tej decyzji wolno wnieść odwołanie do

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.
Адміністрація.

Д-Р Г. СКЕГАР. 2

Автом із Шікаґа до Ло Енджелс.

Дуже цікавий шмат дороги є між Спрінгфілдом, Монтана і Тульзою, Оклягома. Ця дорога іде через три держави Американської Унії: Місурі, Канзас і Оклягома. Почавши від Спрінгфілду можна побачити тут і там червоні плями на землі, а чим ближче до Альбатросу і до Авіллі, то вже ціла околиця червона, гейби хтось зафарбував всю землю. І бачите таке видовище: земля зовсім червона, дерева зелені, зацвили біло, кущі зацвили жовто, сади рожево, а все те накриває голубе небо. Всі ті кольори не борються із собою, але спливають гармонійно в одну цілість, в гармонію кольорів, яка приковує до себе очі. Декуди малі горби й дорога крутиться між ними. Нараз приходить рівнина, дорога випростовується, але далеко, далеко засягає око якісь великі горби мов могили. Земля підноситься, щоби стрінутись з берегами неба. Почуваюся невиспаний, але не хочу, чи не можу задрімати, щоб надивитись на незвичайні кольори й лінії. Ідемо, ідемо і запримічуємо якісь дивні потвори, що сторчать високо, немов виросталиб щораз вище. Питаю шофера, що це має означати і дістаю відповідь, що це видно високі помпи-журавлі, якими помпують ропу із землі.

Другого дня вполудне заїхали ми до Тульзи, Оклягома. Це місто ропи, бензини, але також чистоти і краси, лежить на горі і тому видно його вже здалека. На самій середині два хмародери. Із правого боку нова почта, а з лівого великий банк. Всі будинки чистенькі та білі. Торговельна дільниця лежить по середині, як квадрат, що має коло одної англійської милі довжини. Опісля приходять помешкання. Довкола міста побудовані віллі з чудесними городами, де мешкають самі богачі. Обід в найкращій гостинниці коштував нас 50 центів.

З Тульзи ідемо дорогою „66", опісля „70", яка обсаджена по обох боках стрункими тополями. Запримічуємо, що дерева і кущі є півтропічної породи, яких нема нпр. в Шікаго. Земля має дальше кольор крови. Дорога веде поміж горбками немов в державах Вісконсін, або Мічіґан. Нараз вїздимо в цілий ліс „дериків", себто помп-журавлів, що помпують ропу зпід землі. При кожній такій помпі є великий збірник, або ропа тече цівками дальше до великих збірників при залізничих шляхах. У воздусі чути ропу і бензину. Тут і там видно ставок ропи, обведений тристоповим насипом піску, очевидно червоного. Видно, як кожна помпа постійно рухається, щоб виссати дорогоцінну ропу знутра землі. Кілько її ще може там бути? Мимоволі приходить на думку ціла історія стейту Оклагоми, що розбагатіла, коли відкрито тут велитенські запаси нафти. Перед вашими очима працюють тисячі толоків, якими витікає з підземних, відвічних збірників пливке, чорне золото. Земля шле свої тайні скарби на світло денне і збогачує Америку.

Через ліс „дериків" заїхали ми на 5-ту годину пополудні до міста Оклагома Сити. Місто також побудоване на горбі. Всюди, куди не глянути, видно червону землю, зелені сади в білім цвіті, чистенькі доми, гарно удержані будинки, великі віллі міліонерів, окружені прекрасними городами. Ті люди вміють заробити гроші, але вміють теж за ті гроші уладити собі життя. На найвищій частині горба побудований парлямент стейту Оклягома з білого мармору. Одначе чисто по американськи, перед самим входом до парляменту стоять дві великі помпи-журавлі і тягнуть ропу зпід землі. В городі парляменту яких сто ліктів на право видно 7 помп. з лівого боку цього головного будинку цілої держави росте цілий ліс помп. Ціле місто задихає ропою. Мій сусід в омнібусі, жид, оповідає мені, як він прогайнував нагоду стати міліонером, бо не купив 40 акрів землі, які міг дешево набути від одного індіянина. Пізніше на тих 40 акрах викопали понад 100 криниць ропи і індіянин став міліонером.

— Та це щастя не мені судилось — сказав холодно при кінці.

Наш „бус" постояв тут лише 15 хвилин і рушив далі на полудне в сторону міста Далляса в Тексасі. Тепло 82 ступнів Фаренгайта. Ідемо поміж полями з ропою. По їзді яких 40 англійських миль опинюємося на хребті гір. Із цього місця бачимо краєвид на яких 50 миль в усі сторони. Такі види стрінув я в Америці дотепер тільки двічі, раз коло місцевости Дубюк, Йова, другий раз коло Мартінсбурґу в західній Вірджінії. Одначе в західній Вірджінії краєвид був ще величавіший, бо високі, сині гори говорили там з хмарами. Зїздимо з хребта. Далеко в пустині, на віддалі побачили ми високий огненний стовп.

Що за чудо?

Приїздимо ближче і бачимо цівку, високу на яких 20 стіп. З її отвору вибухає вогонь. Це джерело природного ґазу. Ґаз добувається зі середини землі. Щоб не став небезпечний для людей, інжиніри збудували цівку, якою він виходить і горить. Ґаз виходить з такою силою, що ніякий вихор не в стані загасити вогню. Природа дає знати чоловікові, що вона небезпечна. Нехай не ходить всюди зі своїми сірниками. Трохи дальше видно було більше таких ґазових джерел, що постійно горіли. Горять вони день і ніч, палають як смолоскипи з року на рік, не гасить їх ні дощ, ні сніг, ні вітер.

(Далі буде).

Urzędu Wojewódzkiego we Lwowie za pośrednictwem tutejszego Starostwa w ciągu dni 14. licząc od dnia następnego po dniu doręczenia.

Szerff
(wicestarosta).

Причина подана в цьому письмі а саме участь хору ліського Просвіти на святі молоді в Хлопятині цілковито незгідна з правдою, як це можуть ствердити: і виділ читальні Просвіти в Лісках і організатори свята в Хлопятині. хор читальні Просвіти в Лісках на згаданому святі **не тільки не брав участи, а навіть не був приявний.** Звідки взявся той аргумент, хто інформував староство і чому воно не перевірило той факт — невідомо.

Подібні письма дістали читальні в таких місцевостях Сокальщини: Осердів, Перемислів, Переводів, Хлопятин, Костяшин, — разом шість читалень „Просвіти" в одному повіті! У Перемислові, як інформують нас з найдостовірнішого джерела, читальняного хору взагалі не було і нема. Читальню у Переводові закрито за набір молодняку, — але у читальні нема ні одного члена нижче 14 літ. З Осердова вправді був у Хлопятині хор, але читальня хору не делегувала: це пішли собі туди й співали просто селянські хлопці й дівчата, які й у тямці не мали виступати в характері якоїсь нелеґально делеґованої установи! Костяшин дістав ідентичне письмо, що Ліськи, Осердів та Перемислів. Хлопятинську читальню закрито під замітом, що вона зі свята молоді зробила недозволені збори. До того слід зазначити, що всі пісні, що їх співали на святі молоді у Хлопятині — були згори представлені владі та апробовані.

Памяті заслуженого буковинського діяча.

Антін Клим

Дня 30. липня відійшов від нас один із найкращих громадян, що їх коли видала буковинська земля — Антін Клим. Ні подробиць його недуги, ні про місце, де спочило його тіло, ні про хід похоронів наші часописи не подають. Та треба сподіватися, що на сумний похоронний обряд зійшлося все, що думає й відчуває на Буковині по українському, що звістка про смерть цієї небуденної людини вкрила великим смутком усіх української, цієї нещасливої тепер, країни, що ті українські товариства, які він колись основував, а яких іще не змели з лиця землі сучасні необмежені пани Буковини, що вони гідно, як воно і слід свідомим громадянам, віддавали йому останню прислугу.

Бо і справді, не було в Чернівцях ні одної культурно-освітньої установи, до основин якої не приклав би був своїх рук покійний Антін Клим, у якій він довгі роки не працював би. Була це наскрізь ідеалістична натура, повна запалу й віри, до того — чорний робітник, який не цурався ніколи й найтяжчої, найчорнішої роботи. З Антоном Климом зійшов у могилу великий український патріот, який не знав і не визнавав ніяких меж, які розділювалиб національний орґанізм, який ціле життя був проповідником єднання й цілою душею болів над тим, коли йшло розєднання... Один із найкращих українських педагогів на Буковині, виховав цілі покоління свідомих людей, що до війни й по війні, серед незвичайно важких умовин, вели й ведуть національну працю. З природи незвичайно скромний, людина, що ніколи не висувалася наперед, де треба було, вмів усе відважно стати за справу й її якслід боронити. Мягкої вдачі, з нахилом до сентименталізму, як що до чого, цілий спалахував вогнем там, де бачив кривду, чи несправедливість. Дуже добра людина, покійний Антін Клим, знав усе для всіх — слова поради. Про це дуже багато можуть розповісти колишні його учні, чи товариші праці в школі, чи в товариствах. Одне слово — це була людина, яких на світі дуже небагато...

Народився Антін Клим у селі Роґізні під Чернівцями 1867. р. в міщанській семі. Батьки всім дітям дали освіту; три сини покінчили університет, один син був народнім учителем, одна сестра (наймолодша) за мужем всенароднім учителем (удова). Дома панувала стихійна національна свідомість із нахилом до москвофільства. Тимто найстарший син, покінчивши фільософічні студії в Чернівцях перейшов до Росії, де був учителем ґімназії (згодом повернувся до українства) десь під Варшавою, а й покійний Антін, наймолодший син, цілу ґімназію і ще на університеті почував себе „русским". Щойно основні студії української мови й письменства під рукою проф. Степана Смаль-Стоцького привернули його до українства. Скінчивши університет, був професором української мови то в учительській семинарії, то в I. німецькій ґімназії, а з заснуванням українсько-німецької ґімназії в Чернівцях 1896. р. перейшов до тієї новозорганізованої школи й учителював у ній до 1910. р., коли у Вижниці основано українську ґімназію і Клима призначено її директором. Директорування у вижницькій ґімназії, і взагалі побут у Вижниці покійний уважав за найкращий час у свому житті і з великою приємністю все його згадував. Тут розгорнув він широко свою педагогічну діяльність, відразу поставив ґімназію на високий рівень, молодь відносилася до нього з повним довірям, учительство не відчувало ніколи, що його директор якась влада, а просто — старший учитель. Дотого він усе вмів, як рідко хто, вигладжувати ті конфлікти, які зарисовувалися на тлі тодішніх відносин між учителями — родом із Галичини й Буковини (на жаль, такі конфлікти тоді бували). Ніяких ріжниць Антін Клим не знав і у своїй ґімназії їх не допускав...

Коли після Омеляна Поповича опорожнилося місце інспектора для українських шкіл, тодішній український політичний провід повірив це відповідальне місце А. Климові, й він виконував цю функцію аж до розпаду Австрії, пильно стежачи за розвитком українського шкільництва. Тепер уже й середні українські школи відійшли до українського інспекторату, й за інспекторування Клима вашківська приватна ґімназія й жіноча вчительська семинарія „Української Школи" дістали права прилюдности. Коли Буковину заняли румуни, то спершу української інспектури не касували і Клим далі був красвим шкільним інспектором. Та вже з 1920. р. починається час знущань над українською інспектурою: секретаріят публичного виховання вже не числиться зовсім із голосом українського інспектора далі — йде повна румунізація українського шкільництва, інспекторат для українських шкіл касують, а Клима переносять до колишньої української ґімназії на вчителя німецької мови... Тільки ще розради залишилося йому, що українське суспільство доручило йому „провід" української хлопячої бурси, де покійний міг виявляти свій вплив на молодь, яку насильно в школі румунізували... Та незабаром румунській владі і цього було за багато і Клима післали на емеритуру...

Хто знає теперішні відносини на Буковині, хто хоч трохи поінформований із сучасним режімом, той зрозуміє, що, серед тих обставин, покійному не залишалося нічого іншого, як протестувати, але згодом покоритися своїй долі. Але серед таких умовин, жити людині, та ще такій, що бачила розцвіт національного життя на Буковині, що сама прикладала своїх рук до будови того життя, жити без діла — тяжко, невимовно тяжко. Не диво, що, залишившись без роботи, Антін Клим почав поволі западати на силах. Кожний новий удар, що його завдавали національному організмові, записувався новими й новими ранами, почуття безсильности, що на рани не находиш ліку — добивали людину. І 30. липня його не стало.

Правда, йому доходило 70 років, алеж серед інших обставин міг іще і жити і працювати та... Для українства на Буковині смерть Антона Клима велика втрата. Бо хоч Сам тяжко страждав від того всього, що діється тепер у тому краю, для інших находив слова, що вливали розраду в серце...

Вічна йому память!

На допомогу студентству.

На фонд допомоги академічній молоді зложили в Адміністрації „Діла" дальше: інсп. Щасний Соколовський, Стрий, зол. 20.—; Моровикова, Жабє, зол. 1—; Марія Тимяків, Жабє, зол. 2.—; Михайло Геник Березовський, Коломия, зол. 2.—; Осип Павлинський, Грусятичі, зол. 5.—. — Нині виказуємо зол. 30.—, а разом зложено досі на фонд допомоги українській академічній молоді в Адміністрації „Діла" 1091.20 зол.

Перед бомбардуванням Нанкіну і Шанґгаю.

МАСОВА ВТЕЧА КИТАЙЦІВ ЗІ СТОЛИЦІ.

ШАНГАЙ, 5. 8. ПАТ. З уваги на вістки про недалекий вибух китайсько-японської війни і **можливість негайного збомбардування Шангаю, коло 60.000 китайців з цілим своїм майном утікло з китайських дільниць до европейських концесій в центрі міста. З Нанкіну прибуло до міста багато тисяч утікачів зі страху перед налетами японських літаків на столицю центрального уряду.** Одночасно зі Шангаю дуже багато мешканців утікає в напрямі Нанкіну сподіючися, що там буде безпечніше. Хвиля утікачів в один і другий бік була така велика в останніх днях, що залізничий рух на шляху Шангай-Нанкін мусіли побільшити. **З міст положених над рікою Янг-Тсе і зі східного побережа надтягають валки утікачів до центральних частин краю.**

В найближчих днях японці окружатимуть китайські війська недалеко Нанкіну. **Здобувши історичну столицю Китаю Пекін та обсадивши ще перед двома роками давну столицю Мукден японці хочуть заволодіти тепер столицею центрального уряду Китаю Нанкіном.**

ТОРГОВЕЛЬНІ ВЗАЄМИНИ МІЖ КИТАЄМ ТА ЯПОНІЄЮ ЗІРВАНІ.

ТОКІО, 5. 8. ПАТ. **Торговельні взаємини між Японією та Китаєм в теперішній хвилині майже зовсім зірвані.** В усіх провінціях Китаю купці зірвали більшість заключених договорів з Японією. **Японські купці у середущому Китаю звивають свої підприємства і виїзджають з Китаю. Японські експортери пошукують нових ринків збуту і стараються опанувати полудневі ринки над Тихим Океаном.**

ПЛЯНИ МАРШ. ЧАНҐ-КАЙ-ШЕКА.

Японський часопис „Ніші-Ніші" повідомляє, що нанкінські війська постійно йдуть вперед. Маршал Чанґ-Кай-Шек посувається дуже обережно, перепроваджуючи свої війська через Жовту ріку, бо хоче таким способом зробити справу півн. Китаю міжнародньою. Одночасно жде на нові літаки, на армію з провінції Кванг-Сі і хоче співпрацювати з комуністичною армією проти японців.

Головна команда японських військ повідомляє про великі пересунення китайських військ здовж залізничого шляху Калґан—Пекін. Літаки збомбардували два панцирні поїзди китайців у віддалі 100 км. на схід від Калґану.

20 МІЛІОНІВ ФУНТІВ ШТЕРЛ. ДЛЯ КИТАЮ.

ЛЬОНДОН, 5. 8. ПАТ. Райтер повідомляє, що **підчас візити китайського міністра фінансів д-ра Кунга у Льондоні устійнили засади емісії 20 міліонів фунтів штерлінґів позички для Китаю. Сплата позички загарантована митними доходами. Позичку виложать до публичної субскрипції. В позичці зацікавлені крім Анґлії, ще Злучені Держави, Франція та Бельґія.** Мабуть ціла сума позички буде здепонована в Льондоні і китайський уряд диспонуватиме нею в міру потреби.

ОДНОДУШНА ПІДТРИМКА ВСІХ ЯПОНСЬКИХ ПАРТІЙ.

ТОКІО, 5. 8. ПАТ. **Представники всіх політичних партій на нараді, рішили скласти в парляменті спільну резолюцію з підтримкою уряду за його політику супроти півн. Китаю.**

—o—

Шантаж чоловіка пропавшої летунки.

НЮЙОРК, 5. 8. ПАТ. Пригоду летунки Амелії Ергардт, яка пропала трагічно, намагався використати робітник Вільдер Ротгар, який був при останнім старті летунки. Він сховав шалик, що припадково випав летунці. По трагічнім леті В. Ротгар звернувся листом до її чоловіка запевняючи, що летунка врятована і перебуває на одному з коралевих островів. На доказ переслав шалик летунки домагаючися за вказання місця її побуту 2 міл. долярів. На домагання чоловіка летунки поліція арештувала Ротгара, який признався до обману.

Без аґентів ҐПУ. не вільно рушитися ні кроком...

На днях совітські журналісти відвідали столицю Естонії та Фінляндії. Дуже пригноблююче враження викликав на журналістів обох столиць факт, що аґенти ҐПУ. постійно пильнували членів совітської делеґації, зокрема письменника Іванова. Знамение є теж і те, що совітські журналісти підчас принять зовсім не відповідали на питання, що торкались політики, відсилаючи цікавих до голови делеґації Михайлова, якому Г. П. У. дозволило говорити на політичні теми. Крім того не вільно було совітським журналістам виходити без дозволу совітського посольства з готелів, в яких мешкали.

Підчас прийняття в совітському посольстві з Гельсінґфорсі дійшло до гострої перепалки між фінляндськими і совітськими журналістами, бо совітські журналісти всупереч принятим добрим обичаям, критикували злобно відносини у Фінляндії.

Мін. Нойрат поїде до Льондпну.

„Нюз Кронікл" повідомляє, що канц. Гітлер, який відкликав візиту фон Нойрата в Льондоні в червні ц. р., тепер побачив, що ситуація змінилася внаслідок розмов між Римом і Льондоном. Коли англійський амбасадор Гендерсон, вернеться до Берліна з відпустки, німецький міністр закордонних справ готовий скласти йому в Берліні візиту. Орган пише, що ця візита мабуть не відбудеться перед другою половиною вересня. Слід звернути увагу, що евентуальний приїзд мін. фон Нойрата до Льондону в другій половині вересня не відбудеться, бо тоді мін. Іден буде в Женеві. Візита німецького міністра закордонних справ може відбутися хіба аж у половині жовтня і то щойно тоді, якщо взагалі будуть успішні попередні розмови в Берліні.

——o——

Лист митр. Сапіги до марш. Пілсудської.

Митроп. Сапіга вислав листа до марш. О. Пілсудської, в якому подав мотиви перенесення тлінних останків марш. Пілсудського з крипти св. Леонарда до крипти Срібних Дзвонів. Пані Пілсудська відповіла теж листом митропол. Сапізі.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— **Футра** нові мужеські і жіночі замовляйте і старі перероблюйте у **Карпяка, Зибликевича 4.**

— **Чи знаєте, що в єдиній українській господ. школі Т-ва „Просвіта"** в Милованню п. Рошнів к. Єзуполя, можете дістати на осінній сезон **першорядні щепи тільки по 1 зол. за штуку,** а при більшій кількости ще й відповідний опуст? Рівнож насіння городове дістанете за 75 прц. риночної ціни. На щепи шліть вже замовлення, бо з кінцем вересня та з початком жовтня найдогідніша пора до саджения! 1375 1—10

— **„Молода Волинь"** буде називатися новий український часопис, який заповіло видавати „Волинське Українське Обєднання".

— **Контроля харчевих крамів.** Промисловий виділ львівського маґістрату перевів при участи поліції контролю споживчих склепів і харчівень. В результаті покарано з місця 85 осіб за нехтування приписів про виявлювання цін а 10 осіб за нехлюйність.

— **Лікарські оглядини** кандидатів на студентів львівського университету вперше відбудуться в днях 13.—16. вересня. На виділах правничому і лікарському обовязує вступний іспит, що відбудеться в другій половині вересня.

— **Пси у Львові.** Міський гицель у Львові зловив у місяці липні ц. р. 195 псів і 26 котів, які вбито при помочі електрики. Шість псів було скажених, що покусали 12 осіб, 23 псів і 5 котів. Люди піддалися щепленню, а заражені пси і коти вбито. В інтересі здоровля і безпеки власники псів повинні зберігати приписи про собачі намордники.

— **Урядовцям не вільно збирати датки на суспільні цілі.** Премієр Складковський як міністр внутрішніх справ видав обіжник до державних урядів, забороняючи збирати датки на ріжні суспільні цілі, хочби як важні, бо це може причинитися до обниження поваги урядовця. Може повстати підозріння, що приспішення полагодження справи залежить від оплати на якусь ціль, а навіть, що урядовець з тих датків має якісь матеріяльні користи.

— **Пів золотого за лікарську пораду.** Лікарські палати оголосили висліди своїх дослідів над зарібками лікарів, що практикують в малих містечках і селах. Показалося, що в багатьох випадках лікарі на селі беруть за свої поради по пів золотого. Взагалі положення лікарів погіршилося страшенно. Деякі лікарі не мають з чого жити. З огляду на те лікарські палати заявляються рішучо проти побільшення числа лікарів масовою нострифікацією заграничних дипльомів.

— **Д-ра Лякса счеркнули з листи адвокатів.** Станиславівського адвоката д-ра Іґн. Лякса, знаного з голосних ошуканств, счеркнули з листи адвокатів. Як відомо, його засудили на три роки вязниці, які відсиджує у Станиславові.

— **Донька марш. Пілсудського летункою.** Як звідомляє польська преса, донька марш. Пілсудського, Ядвига, кінчить летунський курс на Волині.

— **Ні тобі, ні мені.** Так подумала Катерина Волінська в селі Винограді заліщицького повіту, коли коморник записав усе її збіжжа в стодолі. Тоді взяла сірника і стодолу підпалила.

— **Жертви грому.** В селі Ржечках вілейського повіту підчас бурі громи вбили четверо осіб у ріжних місцях. Кілька осіб тільки поразило. В лісі біля Кокушки пов. Н. Санч грім убив пастуха Вл. Войцеховського, що схоронився перед бурею до колиби.

— **Львівська хроніка.** Арештовано робітника Людвика Еренфельда за знасилування двох малолітніх дівчат і робітника Альойза Бернакевича за такий самий злочин на 16-літній дівчині. — Поліція шукає за шлюсарем М. Кніжатком, що вимантив від служниці Теклі Коцюби 1.300 зол., обіцюючи з нею оженитись. — На Ялівці за личаківською рогачкою погиб домовласник Йосиф Бобеля, присипаний землею при будові пивниці.

— **Краєва хроніка.** В Станиславові померла 27-літня Марія Рошак наслідком „тревалої" ондуляції", яку зробив їй якийсь фризієр. — Анна Уленецька у Станиславові вбила свого 15-літнього сина, кинувши з пересердя цеглою йому в голову. — На хату Маркуса Шехтера в Броварах біля Язлівця напали нічю три замасковані бандити і зрабували значну готівку та запаси тютюну. Тяжко раненого Шехтера відставили до шпиталю в безнадійному стані.

— **Пожежа.** У Шептицях (Рудеччина) згоріли будинки Розалії Кончак і сусідні Миколи Кончака.

— **Автомобільні катастрофи.** Авто княжни Ліхтенштайн на дорозі до Ланьцута минаючи селянський віз перевернулося в рів. Саме тоді переходив дорогою священник. Він побіг до церкви, щоб ранених заосмотрити Св. Тайнами, одначе княжна і шофер вийшли цілo. — Шофер 10-тонового авта, навантаженого товарами, що їхало з Радомя до Варшави, на дорозі біля Надажина хотів минути кількалітню дівчинку, при цьому авто перевернулося. Дівчинку авто сильно потовкло, а хлопця, що сидів над ровом убило. Шофер тяжко ранений, його помічник згинув.

— **Знову зміна жінки на мужчину.** Ще не забули про голосну метаморфозу чеської спортовички Ковбкової, що перемінилася на мужчину, а вже друга чеська спортовичка пішла її слідами. Є це Степанка Пекарова, що вславилася не тільки в Чехословаччині, але й в Европі своїми осягами в киданні ратищем і кулею. Скакала теж знаменито в далечінь. Перед трьома роками вона усунулась із спортового життя і почала студіювати медицину. Аж недавно виявилася причина цієї зміни. Пекарова піддалася операції, такій самій, як тому рік Ковбкова. Тепер вона є студентом медицини, в Праві і волить вчитися на лікаря, ніж віддаватися спортові.

— **Дороге ліжко.** У Відні відбулася недавно ліцитація меблів із замку Маєрлінґ, в якому тому 40 літ скінчив самогубством наслідник австрійського престолу архикнязь Рудольф з баронівною Вечерою. До продажі допущено тільки вибраних знавців, між якими находився також представник кн. Віндсору. Ліцитанти рвалися найбільше за ліжко, в якому знайшли неживу пару. Виклична ціну 32.000 шилінґів підбито аж до 63.000 зол. Цю суму заплатив катовицький промисловець, купуючи крім того ще кілька інших меблів із спальні в замку Маєрлінґ.

— **Англійські летунські катастрофи.** Англійська преса стверджує, що в перших сімох місяцях ц. р. розбилося 51 англійських військових літаків, причому погибло 79 летунів. Високе число катастроф і жертв пояснюють більшими числом старшин, що находяться у вишколі. В порівнанні із втратами з минулого року цьогорічні втрати є менші.

— **Ґанґстери обловилися.** Бандити в Шикаго схопили дволітнього синка міліонера Дональда Горста, власника багатьох готелів, коли бавився з іншими дітьми в городі перед домом. Незабаром бандити повідомили батька телеграфічно, що звернуть дитину за окупом кількадесяти тисяч долярів. Міліонер заплатив і справді поліція знайшла хлопчика зовсім здорового.

— **Ріжні вістки.** В Карльсбаді арештовано одного з найгрізніших американських ґанґстерів Зіпка, за яким шукала поліція цілого світа. При ньому знайшли готівку міліон 200 тисяч франків. — У нафтових збірниках коло Смирни склалася жахлива експльозія, від якої згинуло 20 осіб.

В. ШАНОВНИХ АВТОРІВ І ДОПИСУВАЧІВ просимо завжди памятати, що рукописи треба писати тільки на одній сторінці, читко й виразно, залишати між рядками відступ (т. зв. інтерлінію) і вживати паперу, на якому чорнило не заливає. Рукописи, що не відповідають цим вимогам, Редакція може використати тільки з трудом.

З кіна.

КІНО „АТЛЯНТИК": „ЗАМОК ТАЙН".

Серед густої льондонської мряки, нічної темряви і напруженої атмосфери мчиться заплутана акція з літаками, автами, револьверами та ріжними несамовитими несподіванками. В таємничому замку під Льондоном розташувалася банда харцизяків і вязнить гарну та богату дівчину, що одинока знала про їхнє вбивство її брата та про злочинну експльоатацію її маєтку. Визволити нещасну, яку зробили ще й божевільною, піднявся молодий очайдух, вроджений кандидат на детектива. Він поконує безліч перешкод і рафінованих тріків (навіть поліція була у змові з бандитами), аж врешті ціла банда дістається в руки справедливости. Щезає льондонська мряка, виясняється кримінальна афера і наш герой з тріюмфом везе визволену дівчину — запевнившись наперед, що вона вміє варити — перед вінчальний вівтар. Публика теж вдоволена, що фільма коротка, інакше навіть в огірковому сезоні булаб нудною. Програму доповняють додатки.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА.

Спортові новинки.

Бочкай таки гратиме з Україною. Відома мадярська професійна дружина Бочкай, яка займає в мадярській лізі 6-те місце, гратиме 15. ц. м. з Україною. Докладніші подробиці цих сензаційних змагань подамо в одному з чергових чисел.

В неділю Україна виїздить на тов. мечч до Брошнева. Тамошній А-клясовий Стшелєц є дуже сильним противником і тому Україна, яка хоче якслід підготовитися до мечу з Бочкаєм, вийде у своїм найкращім складі.

Русь Ужгород — МСЕ Мукачів 5:2 (3:1). Русь перемогла на чужім грищі свого противника у високім відношенні.

Русь Хуст — ЧССК Ужгород 3:3. Імення Руси з Хусту осягнув на своїм грищі доволі гарний вислід.

Нові книжки й журнали.

ТОРГОВЛЯ І ПРОМИСЛ, ч. 15 (69) з 1. серпня ц. р. Зміст: Роля подорожуючого купця. — Боротьба за придавнн-страгани. — Національне й обрядове обличчя українського міщанства. — Склянний промисл у Польщі. — Торговля овочами і наші купці. — Про події в Сокалі. — Голос клієнта. — Ріжні вісти. — Новеля до закону про екзекуційне поступування скарбової влади (продовження, д-р І. Грицай). — Огляд фахових видань. — Ринок і ціни.

Листування Редакції.

М-о. Скрипт до Л. Ст. прийняв, дякую. Від В. Л. рукопису нема, — друкарня чатиская. У понеділок-вівторок або вівторок-середу мене у Львові не буде, але залишу всі вказівки. Можеш приїхати шойно на 10-го

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Шкіряні каганці

і ремінці для псів в найліпшім гатунку, кожна величина по зол. 1.40, лижви по 80 сот., гарапи по 1.50 — продає **Робітня Римарсько-Галянтерійна Н. БАРЕР**, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Саламандра". 519 27-?

Театри.

Український Театр „Заграва".

ЗАЛІЩИКИ:

6. VIII. Муравлі.

Зі Заліщик театр іде до Городенки і Снятина.

Український нар. театр ім. І. Тобілевича:

КОСІВ:

6. VIII. Шаріка

7. VIII. Ніч під Івана Купала.

8. VIII. Довбуш.

9. VIII. Під курателею.

ВЕЛ. ТЕАТР — нечинний.

Зол. 16·50 ручний годинник Кінкер 15 рубін. тільки у **Б. ГРІНБЕРГА** Сикстуська 4. 1—5

КІНА.

АПОЛЬО: „Крейцерова соната" на основі Толстого.

АТЛЯНТИК: „Замок тайн".

ВАНДА: „Ала, це не лицює", „Хліб наш насущний".

ҐРАЖИНА: „Люди в болому", „Твої уста говорять неправду".

ЕВРОПА: „На Сибір".

КАСІНО: „Острів у вогні".

КОПЕРНИК: „Рожа".

МАРУСЕНЬКА: нечинне.

МЕТРО: „Король жінок".

МІРАЖ нечинне.

МУЗА: „Теодора робить карієру"

ПАЛЯС: „Неможлива дівчина".

ПАКС: нечинний.

ПАН: нечинне.

РАЙ: „Пісня її матері" з Март. Еґертом.

СВІТ: „Абдуль Гамід, червоний султан" і ревія.

СТИЛЕВЕ: „Ескапада" і ревія „Рефрена".

ТОН: „Кров на морі".

УТІХА: „Робін Гуд з Ельдорадо" і ревія.

ХИМЕРА: „Цирк на кораблі", „Пат і Паташон".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Бельгія".

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 6. серпня 1937.

БЕРЛІН 11.15 Веселі звуки. 14-15, 15.00 Розр. музика; 17.00 Камер. музика; 20.10 „Поліфем" оп. Бонончіні. БУДАПЕШТ 12.05 Концерт велорд. хорів; 17.30 Спів; 18.30 Циг. музика; 21.40 Арфа; 22.15 Сальон. музика. ВІДЕНЬ 12.00 Давони, оплески зимкн в опер і балетів; 17.30 Форт.; 19.25 „Шансон" Доді й Делесон; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Музика; 15.15 Дитячі пісеньки; 18.00 Солісти; 22.30 Барвна музика. КОШИЦІ 18.00 Гутірка та російські романи. МІЛЯНО 19.00, 20.40 Розр. музика; 21.00, 22.00 Фантазія на нар. теми; 22.20 Камер. концерт. МІНХЕН 12.00, 17.00, 18.00 Розр. музика; 16.00 Солісти. ПРАГА 12.35 Сальон. квартет; 14.00 Нар. пісні; 17.05 Концерт фільг. орх.; 22.25 Квартет а-моль Шуберта. РАДІО ПАРІ 18.15, 17.30, 19.00, 19.15, 19.45 Спів; 14.30 15.00 Театр Уяви; 18.00 Для жінок; 19.30 Форт.; 20.30 Скрипк. ресітал Сенду; 21.00, 22.00 Вечір пісеньок. РИМ 17.15 Солісти; 20.40, 21.30, 22.00 Розр. музика; 21.00 Комедія; 22.40 Танк. музика.

Субота, 7. серпня 1937.

БЕРЛІН 11.15 Веселі звуки; 18.00 Розр. концерт; 19.00 Веч. гомін. БІЛГОРОД 18.45, 19.00, 21.30 Пісні. БУДАПЕШТ 12.05 Циг. музика; 17.00 Сольо на флеті; 17.45, 18.00 Сальон. музика; 19.30 Скрипка; 20.00, 21.00 Оперетка Легара; 22.35 Циг. музика; ВІДЕНЬ 10.50 Селянська музика; 15.15 Концерт мандолінистів; 19.30, 20.00, 21.00 „Його величність танцює вальса" оп. Ашера; 21.40 Віольончеля. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Музика; 18.00 Дута орх.; 19.00 Веселий вечір, капеля. КОШИЦІ 13.30, 16.00 Для Закарпаття. МІЛЯНО 17.15 Танц. музика; 19.40 Розр. музика; 21.00 22.00, 23.00 Симф. концерт. МІНХЕН 12.00 Орх. концерт; 14.25, 15.00 Настроєві муз. образці, 18.00 Нар. пісні; 21.10, 22.00 Танк. музика. ПРАГА 19.15 Розр. музика. РАДІО ПАРІ 16.15 Для дітей, 19.30 Спів; 20.20, 21.00, 22.00 Симф. концерт. РИГА 18.00 Лотиські пісні й поеми. РИМ 18.30 Розр. музика; 21.00, 22.00, 23.00 „Турандот" оп. Пуччіні.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 6. серпня 1937.

6.15 Ранішня пісня; 6.18 Руханка; 6.38 Гр. пл.; 7.00 Ранішній денник; 7.10 Музика з гр. пл.; 11.57 Сигнал часу; 12.03 Полудн. денник; 12.15 Куртіс-Меліш: Дві пісні з фільми „Аве Марія" (Джіґолє) гр. пл.; 12.20 Комунікат льв. Хліборобської Палати; 12.25 Військ. орх.; 13.55 Легка музика з гр. пл.; 14.35 Трохи пісні, трохи слова; 14.55 Львівська біржа; 15.00 Шуберт: Тріо б-дур оп. 99, гр. пл.; 15.35 Львівські біжучі вістки; 15.45 Господарські вістки; 16.00 Гутірка з хорими; 16.15 Міш. хор; 16.45 Поляки у срібній країні; 17.00 Орх. концерт; 17.50 Про затроєння мясом; 18.00 Туристичний інформатор; 18.05 Зі сцени й естради, гр. пл.; 18.30 Моди; 18.40 Програма на завтра; 18.45 Спорт. вістки; 18.50 Актуальна гутірка; 19.00 Трансм. з Олеандрів зі старту дружини до маршу шляхом кадрівки; 19.15 Музика з гр. пл.; 19.50 Спорт. вістки; 20.00 Пісні після вимаршу кадрівки; 20.45 Веч. денник; 20.55 Актуальна гутірка; 21.00 Танки у вик. орх.; 21.45 Капрал Шапа; 22.00 Спів, Ол. Міхаловський; 22.30 Симф. музика з гр. пл.; 22.50 Останні вістки веч. денника, огляд преси, метеор. комунікат; 23.00 Із історії Баськи Мурманської; 23.15 Танк. музика.

Субота, 7. серпня 1937.

6.15 Ранішня пісня; 6.18 Руханка; 6.38 Музика з гр. пл.; 7.00 Полудн. денник; 7.10 Музика з гр. пл.; 11.57 Сигнал часу; 12.03 Полудн. денник; 12.15 Хліборобська скринька; 12.25 Орх. концерт; 14.00 Концерт бажань; у перерві в год. 14.03 Гутірка союзів ККО, 14.53 Наша програма; 15.00 Концерт бажань; 15.45 Господарські вістки; 16.00 Весела авд. для дітей; 16.30 Еспанські мельодії, орх.; 17.50 Ліси над Вартою та Вислою; 18.00 Суспі. гутірка; 18.05 Легка музика з гр. пл.; 18.25 Актуальна гутірка; 18.40 Програма на завтра; 18.45 Спортові вістки; 18.50, 19.50 Актуальна гутірка; 20.00 Авд. для закорд. поляків; 20.45 Огляд хліб. видань; 21.06 Танк. музика; у перерві в год. 21.45 Огляд видань; 22.50 Останні вістки веч. денника; огляд преси, метеорольог. комунікат; 23.00 Танк. музика з гр. пл.; у перерві в год. 23.10 Недільні клопоти.

Przemysławka сконцентрована кольонська вода для знатоків

Hezadont еліксір паста і мильце до зубів зберігають зуби здоровими і сильними

Miaflor емалія до нігтів крем, пудер, мило, екстракт

Мило Tropika є засадничою умовиною доцільного плекання тіла. Чарівний запах - висока вартість гігієнічна

Mia випробований засіб на поріст волося. Докази признання успішности висилає фабрика на бажання

Генрик ЖАК в Познані
Фабрика перфум, косметиків і тоалетового мила.

БІРЖА.

Гроші.

Львів, дня 5. серпня 1937.

Купно-продажа: Бельґи бельґ. 89·33, 88·90, Доляри американські 5.29·50, 5.27·00, доляри канад. 5.29·00—5.26·50. Фльорени гол. 292·67—290·95, Франки фр. 19·98—19·73, Франки швайцарські 121·90—121·10, Фунти англ. 26·44—26·25, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·00—17·20, Кор. дан. 117·94—117·10, Кор. норв. 132·78—131·80, Корони шв. 136·23—135·25, Ліри італ. 24·60—23·30, Марки фінлянд. 11·68—11·20, Марки нім. 142·00 — 139·00, Шилінґи австр. 99·20—98·50, Тель Авів 26·25—26·00, Марки нім. срібні 151·50 148·50

Папери.

Банк Польський 105·00, Вугіль 24·00, 23·50, Лільпоп 51·00, 50·00, Норблин 63·00, Островець 27·00, Стараховичі 33·00, 32·75, Габербуш 38·50.

Тенденція неодностайна.

Акції.

4 і пів проц. внутр. 56·75, 57·00, 3 поз. інв. 1 см. 68·50, серія 83·00, 3 поз. інв. 2 см. 67·50, серія 82·00, 5 залізн. 57·50, 4 прем. дол. непотов. 4 проц. консол. 57·50, 58·00.

Тенденція неодностайна.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, 5. серпня.

1 кг. масла десер. бльок. без оп. 2·75 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак. 2·80 зол.
молоко . . . . . 15—16 сот.
яйця . . . . . 3·00—3·10 зол.

Тенденція на всі артикули вдержана.

МЕШКАННЯ

ВИДЕРЖАВЛЮ віллю з городом — два мешкання по 4 кімнати з кухнею, разом або поодиноко, центральне огрівання, повний комфорт, догідні умовини. **Гроховська 4 ріг Листопада** при трамваю, тел. 117-94. 1368 2-?

РІЖНІ

ПАННА пристійна, шукає симпатичного товариша (вища освіта) до прогульок. Микуличин, посте рестанте „Ехо". 1871

ЛІКАРСЬКО - ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ Д-РА Б. БАРАНЕЦЬКОГО у Львові, вул. Миколая 28, ріг Зиблікевича по причині вакацій нечинне до 24. серпня ц. р. 1885 ?—5

РІДКА НАГОДА. Часописи з ріжних ділянок, м. ін. архітектура, графіка, техніка, медицина і т. д. — можна дістати дешево „Альфа", Коперника 5. **Великий вибір.** 1860 4—6

НАЙКРАЩІ жіночі пальта, костюми, сукні і т. п. з причини закінчення сезону продаємо задармо МАІСОН ПОСАМЕНТ, Львів, Академічна 2. 1864 3—3

КОМПЛЕТНІ кухонні виправи, замки безпеки Уале, Сальво, Уніон; апарата Века; залізні ліжка, шведські ножиці бляхарські Берга— поручає РЕНҐШНЕР Леґіонів 37. 1872 1—5

НАЙКРАЩЕ можна купити окуляри в оптика АДОЛЬФА ЗІЛЬБЕРШТАЙНА і СИНА у Львові, вул. Леґіонів 9. 1878 1-3

ОГОЛОШЕННЯ.

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 1
Філія КОПЕРНИКА 18а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Ширіть наш часопис!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . зол. 0,35
1 мм. одношпальтовий в тексті і вкладках . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 480.—
Остання сторінка 1/2 . . . . . зол. 250.—
Остання сторінка 1/4 . . . . . зол. 130.—
Остання сторінка 1/8 . . . . . зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Жіночі торбинки

течки, портфелі, портмонетки, валізи, несесери, поручає і направляє по найдешевших цінах робітня римарсько-галянтерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Салямандра.

…мої посілости; 16.00 Танк. музика; 16.20 Театр Уяви: „Два несміливі" комедія; 17.00 Репортаж із життя; 18.00 Пів чорної при мікрофоні: орх., хор, солісти; у перерві коло год. 18.55 Патагонією до Андів; 20.00 Концерт солістів, фортепіян, Гарпер бас; 20.35 Спорт. вістки; 20.40 Політ. огляд; 20.50 Вечірній денник, 21.00 „Весілля — або пята пора року" — Виденська Зацуля; 21.40 Телефонічний репортаж; 21.45. 21.46 Спортові вістки; 22.00 Форт.; 22.50 Останні вістки веч. денника, Метеорольог. комунікат; 23.00 Танк. музика з гр. пл.

Понеділок, 9. серпня 1937.

6.15 Ранішня пісня; 6.18 Руханка; 6.38 Музика з гр. пл.; 7.00 Ранішній денник; 7.10 Музика з гр. пл.; 11.57 Сигнал часу; 12.03 Полудневий денник; 12.15 Оп. попурі з гр. пл.; 12.25 Оп. фантазії з гр. пл.; 12.40 У фабриці овочевих консерв; 13.55 Легка музика з гр. пл.; 14.55 Львівська біржа; 15.00 Розр. концерт з гр. пл.; 15.35 Львівські біжучі вістки; 15.45 Господарські вістки; 16.00 „Хтоб подумав" монольог для старших дітей; 16.15 Арії та пісні, сопран, форт.; 16.45 Сам. Лінде та його „Словар польської мови" (у 90-роковини смерти); 17.00 Сальон. музика; 17.30 „Бережницький ананас"; 18.00 Світла та тіни малих містечок; 18.10 Легка музика з гр. пл.; 18.30 Техн. скринька; 18.40 Програма на завтра; 18.45 Спорт. вістки; 18.50 Із маршу „Шляхом кадрівки", 19.40 Спортова гутірка; 19.50 Спортові вістки; 20.00 Розр. концерт, спів, цитра, гітара; у перерві в год. 20.45 Веч. денник, Актуальна гутірка; 21.45 Серпневі вечорі; 22.00 Симф. концерт, орх. Ольґіна сопран; 22.50 Ост. вістки веч денника, огляд преси, метеорольог. комунікат; 23.00 Із спікерового альбуму.

Вівторок, 10. серпня 1937.

6.15 Ранішня пісня; 6.18 Руханка; 6.38 Музика з гр. пл.; 7.00 Полудневий денник; 7.10 Музика з гр. пл.; 11.57 Сигнал часу; 12.03 Полудневий денник; 12.15 Українська інформаційна газетка; 12.25 Легка музика; 13.55 Легка музика із гр. пл.; 14.55 Львівська біржа; 15.00 Пучіні „Мадам Батерфляй" 1. дія, з гр. пл.; 15.40 Львівські біжучі вістки; 15.45 Господарські вістки; 16.00 Підвечірок під липою, авд. для дітей; 16.26 Гренер: Смичк. квартет на тему шведської нар. пісні; 16.45 Від Вейгерова до Пуцка; 17.00 Орх. концерт; 17.50 Актуальна туристична гутірка; 18.00 Огляд фін.-госп. актуальностей; 18.10 Екзотика в музиці, гр. пл.; 18.25 Уляна Рокитна, чвертьгодина поезій; 18.40 Програма на завтра; 18.45 Спорт. вістки; 18.50 Акт. гутірка; 19.00 „Ідеє-фікс" скеч Ф. Карінтія, 19.15 Образки з Фінляндії; 19.50 Спортові вістки; 20.00 Розр. концерт, орх., пісеньки; у перерві в год. 20.45 Веч. денник, Хліборобські вістки; 21.45 Серпневі вечорі; 22.00 Конгрес сліпих артистів (Швеція, Мадярщина, ЧСР, Англія, Норвегія), 22.50 Ост. вістки веч. денника; Огляд преси, метеорольог. комунікат; 23.00 Концерт бажань.

БІРЖА.

Гроші.

Львів, дня 7. серпня 1937.

Куп[illegible]-продажа: Бельги бельг. 89·43, 89·00 Доляри американські 5.29·50, 5.27·00, доляри канад. 5.29·00—5.26·50. Фльорени [illegible] 292·72—291·00, Франки фр. 19·92—[illegible], Франки швайцарські 121·95—121·15, Фунти англ. 26·45—26·29, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 17·80—17·00, Кор. дан. 118·03—117·2[illegible], Кор. норв. 132·38—131·85, Корони шв. 136·28—135·30, Ліри італ. 29·00—23·50, Марки фінлянд. 11·69—11·20, Марки нім. 133·00 — 133·00, Шилінґи австр. 99·20—98·50, Тель Авів 26·25—26·00, Марки нім. срібні 149·00 146·00

Папери.

Банк Польський 105·50, Лільпоп 50·50, Островець 26·50, 26·25.

Тенденція неодностайна.

Якції.

4 і пів проц. внутр. 57·00, 57·25, 3 пов. інв. 1 ем. 69·00, 2 ем. 68·25, серія непот. 4 проц. дол. непот. 4 проц. консол. 58.

Тенденція дещо сильніша

Всі українці

купують добірний і дешевий товар, як вовни, шовки, полотна і батисти

у фірмі

„МАНУФАКТУРА"

Львів, пл. Капітульна ч. 3.

ЦЕНТРОСОЮЗ ЛЬВІВ.

Звідомлення овочевого ринку.

Львів 6. серпня 1937.

Ціни льоко Львів (гурт за 1 кг)

Помідори	зл. 0·[illegible]0—0·27
Яблока І.	0·25—0·60
Яблока ІІ.	0·12—0·20
Яблока ІІІ.	0·06—0·08
Грушки І.	0·30—0·50
Грушки ІІ.	0·15—0·25
Грушки ІІІ.	0·10—0·15
Мельони	0·50—0·60
Кавуни	0·60—0·65
Ренгльоти	0·42—0·44
сливки угор.	0·60—0·65
цибуля	0·07—0·08
барабоя	0·07—0·08

Попит слабий.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, 7. серпня.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	2·75 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак.	2·80 зол.
молоко	14—15 сот.
яйця	3·10—3·20 зол.

Тенденція на масло і яйця вдержана, на молоко знижкова.

ОПОВІСТКИ.

Юстина Подільська з Серафинців, повіт Городенка і **інж. Данило Шовкопляс** з Кремянця, замісць повідомлень про їх вінчання у Львові, складають на: Українську Гімназію в Городенці 10.— зол. і Українську Гімназію в Кремянці 10.— зол. 1379

МЕШКАННЯ

ЛІКАРЕВІ, найрадше самітному винайму повнокомфортове мешкання в домі, де є аптика і брак лікаря. Богданівка 67, м. 8 перший поверх, від 1—3, тел. тел. 117-94 1368 2—2

ВИНАЙМУ покій і кухню, півсутерини, сонячне, напроти парку, дуже вигідне для емеритів або на постійній посаді. Львів, Снопківська 59А. 1384 1—2

КУПНО - ПРОДАЖА

ЦЕМЕНТ, вапно і бляху закупите дешево у Розділні „Центросоюзу", Львів, Зіморовича 20. 1383 1—3

ВІЛЛЯ, три покої, город, сад при трамваю, Листопада, 15.000 „Трансакція" Длуґоша один. 1369 3—3

ВІЛЛЯ У ЛЬВОВІ, шість кімнат, сонячна, 40 м. фронту, морґ городу-саду — відповідне на пасіку, 25.000, без довгу. „Трансакція" Длуґоша один. 1369 3-3

НОВИЙ ДІМ, шість кімнат, город, електрика, близько трамваю, готівка 11.000, довгоречинцевий 5·000 Львів, „Трансакція" Длуґоша один. 1369 3—3

КАМЕНИЧКА 4 мешкання при трамв. готівка 12.500, довгоречинцевий довг 10.000 „Трансакція" Длуґоша один. 1369 3-3

ҐАРБАРНЮ і фабрику води содової в Зимній Воді продам, виделжавлю, можлива спілка. Шляйхер, Львів, Совінська 34

ОКАЗІЯ. Реальність партерову з великим городом при трамваю дешево продам. Шапіра, Богданівка 24. 1385 1—4

ПІДПРИЄМСТВА

СКУП ДЕРЕВА І. БУТКОВСЬКИЙ Сколе, шукає спільника з капіталом близько 5.000 зол. Зголошення слати просто на адресу фірми. 1377 2—3

СОЮЗ УКР. КУПЦІВ у Сколім шукає спільника, не конче фахівця, з капіталом близько 10.000 зол. для отворення споживчої гуртівні. Зголошення слати на адресу Союзу Українських Купців, — Сколе. 1376 2—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АҐЕНТІВ, заступників, метких, інтеліґентних з бранжі дроґуерійної, галянтерійної і т. п. шукає українська фабрика. Зголошення тел. 254-98. 2—3

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

40 ЛІТ ЖИТТЯ, бувша вчителька, самітна вдова по ґімназ. проф., дуже добра господиня, поведе вміло бурсу, захоронку або більше господарство. Зголошення до Адміністрація „Діла" під „Солідна праця". 1—2

ПАНСІОНИ

НАЙКРАЩЕ перебудете відпустку в Камені Довбуша, коло Яремча в пансіоні „Зелена Палатка". Чудесна природа, беріг Прута, далеко від порохів, сонячні кімнати, добірний харч — на бажання дієтичний — своє товариство. Ближчі відомости у п. С. Олесницької, Камінь Довбуша, п. Ямне. 1381 2—2

РІЖНІ

ПЛАЩІ ІМПРЕГНОВАНІ жіночі, мужеські, дитячі найдешевше джерело: Виробня „ПАЛЮМ" Львів, Гетьманська 22, побіч Музею. 1120 9-10

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 75-100

НОВИНА ДЛЯ ПАНЬ. Віденське стриження з валочком 1 зол. Тривка ондуляція 5 зол. Сальон чесання пань Сикстуська 8, в подвірі. 1355 2—2

ТРИВАЛА ондуляція 4 зол. — На вісім місяців ґарантія К. Штір, Ринок 29, брама Андріолього. 1361 2—10

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби й комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 637 22-?

НАЙКРАЩЕ можна купити окуляри в оптика АДОЛЬФА ЗІЛЬБЕРШТАЯНА і СИНА у Львові, вул. Леґіонів 9. 1378 2-3

РІДКА НАГОДА. Часописи в ріжних ділянок, м. ін. архітектура, графіка, техніка, медицина і т. д. — можна дістати дешево „Альфа", Коперника 5. Великий вибір. 1360 6—6

КОМПЛЄТНІ кухонні виправи, замки безпеки Уале, Сальво, Уніон; апарати Века; зелізні ліжка, шведські ножиці бляхарські Берга— поручає РЕНГШНЕР Леґіонів 37. 1372 3—5

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар асистент дерматольог. клінік у Берліні, Відні та Празі

переніссся і ординує тепер від 9—1 і 3—7

ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.

напр. Віденської каварні

Тел. 251-68. Сепаратові жданьні.

ДЕНТИСТ

Юлій Штайнвурцель

Львів, Богданівка 28

вернувся. 2—3

Незрівняний в якості пудер [illegible] крем ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ [illegible] завдяки якому стає [illegible] ОКСАМИТНО-МАТОВ[illegible] Ціна коробки з пушком з[illegible] 1.25.

В гори — на літ[illegible]ща треба відповідного вб[illegible]ння; просимо жадати безп[illegible]тних зразків і цінників; вис[illegible]ємо відворотно.

ВИСИЛКОВИЙ ДІМ **Е. Ф. БО[illegible]ИС** Перемишль, с[illegible] 185.

ПРОПУКЛИ[illegible]НУ у мужчин, жінок і в дітей усу[illegible] радикально без операції і без [illegible]олю

Заведення М. Фра[illegible]ліха

ЛЬВІВ, вул. ГОРОДЕЦЬК[illegible] ч. 35 тел. 271-11.

Ця фірма перша і найстарша не лише в краю, але на цілому світі з[illegible]нала собі за свою працю для добра людства найвищі відзначення та признання.

КІР

Львів, Уєйського 6 Тел. 280-88 Станиславів, 3-го Мая 4.

ПЛЯНИ КОШТОРИСИ БУДОВИ.

ЗАВЕДЕННЯ КРАВЕЦЬКЕ **СТАН. КЕНДЗЄРСЬКОГО** перенесене з Хорущини до льокалю при вул. Академічній 2[illegible]

Меблеві покриття [illegible] капи і намітки, [illegible] **ФРЕНКЕЛЬ і** [illegible] ЛЬВІВ, ЛЕҐІОНІВ 25, в подвір'ю, [illegible]

БРИТВИ найліпші, гарантовані, світових марок продає по найнижчих цінах оказійно фірма **С. ФЕДЕР** ЛЬВІВ, Сикстуська ч. 7 Коперника ч. 15

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенеі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . зол. 0,85
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 80.—
Остання сторінка 1/2 . . . . . зол. 50.—
Остання сторінка 1/4 . . . . . зол. 30.—
Остання сторінка 1/8 . . . . . зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10